

KYSTPLAN MIDT- OG SØR-TROMS

INTERKOMMUNAL KYSTSONEPLAN FOR KOMMUNENE BERG, DYRØY, GRATANGEN, HARSTAD, IBESTAD, KVÆFJORD, LAVANGEN, LENVIK, SALANGEN, SKÅNLAND, SØRREISA, TORSKEN OG TRANØY

PLANBESKRIVELSE

27.08.2015

Innhold

1.	Innledning.....	5
	Bakgrunn for planarbeidet	5
	Planområde	6
	Organisering av arbeidet og rollefordeling	6
2.	Formål med planarbeidet	8
3.	Planforutsetninger.....	8
	Lovgrunnlag.....	8
	Nasjonale dokumenter og retningslinjer	9
	Regionale planer og dokument.....	9
	Beskrivelse av planbehovet	9
	Rammer for planleggingen	10
	Kommunale planer og vedtak.....	11
4.	Prosess og medvirkning	11
5.	Plantema - viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn.....	12
	Fiskerier	12
	Akvakultur	13
	Reiseliv	14
	Naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse.....	14
	Friluftsliv/rekreasjonsområder på sjøen.....	15
	Naturmiljø	15
	Viktige naturtyper og prioriterte arter	15
	Verneområder	16
	Anadrom laksefisk	16
	Hensynet til landskap, kulturminner og kulturmiljø i kystsonen.....	17
	Forsvarets øvingsområder og skytefelt.....	18
	Samferdsel og infrastruktur	18
6.	Konsekvensutredning og samfunnssikkerhet	19
7.	Arealformål og hensynssoner	21
	Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (<i>SOSI 6001</i>)	21
	Flerbruksområder for natur, ferdsel, fiske og friluftsliv (<i>NFFF/SOSI 6800</i>)	21
	Ferdsel (<i>FE/SOSI 6100</i>)	21
	Farleder (<i>FA/SOSI 6200</i>)	21
	Småbåthavn (<i>SH/SOSI 6230</i>).....	21
	Fiske (6300) og kaste og låssetningsplasser (<i>Lås/SOSI 6320</i>).....	21
	Akvakultur (<i>A/SOSI 6400</i>) og flerbruksområde akvakultur/ferdsel – (<i>AF/SOSI 6800</i>)	22
	Friluftsområder (<i>FRI/SOSI 6600</i>).....	22
	Naturområder (<i>N/SOSI 6700</i>)	22
	Sammenhengende arealer mellom land og sjø	22
	Hensynssoner	23
	Sikrings- og faresoner (PBL § 11-8 a)	23
	Områder med særlig hensyn (PBL § 11-8c)	23
	Soner for båndlegging (PBL § 11-8 d)	23
	Soner for detaljering (PBL § 11-8 f)	23
	Bestemmelsesområder.....	24
8.	Oversikt over arealer	24
	Akvakulturlokaliteter	24
	Småbåthavner	27
	Friluftsområder- formålsområder og hensynssoner	28
	Naturområder- formålsområder og hensynssoner	30
	Kulturmiljø- hensynssoner	32
	Hensynssoner	32
	Bestemmelsesområder.....	32
9.	Regionvis vurderinger.....	33
	Astafjordområdet	33
	Ytre Senja	34
	Gisundet - Malangen	35
	Solbergfjorden - Faksfjorden	35
	Vågsfjordbassenget	36
	Gullesfjord/Kvæfjord/Andfjorden	37

1. Innledning

Bakgrunn for planarbeidet

Utnyttelse av havets ressurser er hovedgrunnlaget for bosetting langs kysten. Havet som ferdselsåre, matfat og levevei har vært med på å prege folket, kulturen og kulturlandskapet. Slik har det vært i historisk tid og slik vil det fortsatt være i moderne tid forutsatt at vi forvalter ressursene på en god måte. Kystplan for Midt- og Sør-Troms er en plan som har som mål å være med på å legge til rette for at sjøretta næringer skal få mulighet til økt verdiskaping i tråd med prinsippet om bærekraftig utvikling slik at havet kan fortsette å gi grunnlag for bosetning og arbeidsplasser i fremtiden.

Bruken av kystsonen har økt de siste tiårene, og havarealene brukes i dag på andre måter enn i tidligere tider. Tidligere var den blå allmenning dominerende, sjø- og havområder hvor flere virksomheter og aktiviteter eksisterte side om side. Fiske og skipsfart beslagla ikke arealer til varig fortrengsel for annen bruk, og én type aktivitet la ikke føringer for annen bruk. I de senere årene har virksomhet knyttet til havbruk (fiskeoppdrett, skjelldyrking) og annen virksomhet kommet til, og konkurransen om arealene i havet og ved kysten har økt.

De siste 10 år er produksjonen av laks og ørret i Troms tredoblet. Antallet akvakulturtillatelser i fylket vil i inneværende år øke med over 10 % (12 «grønne» tillatelser fra tildelings-runden 2013). Regjeringen har videre hatt på høring et forslag om ytterligere 5 % vekst i næringa i 2015 (pressemelding NFD 23.06.14). Endelig har regjeringen i Stortingsmelding nr. 16 (2014-2015) foreslått en økning i tildelt produksjonskapasitet for laks og ørret på 6 % annethvert år. Det er følgelig nasjonal politikk at havbruksnæringen skal fortsette å vokse og potensialet vurderes som størst i vår nordlige landsdel. I nær fremtid er aktiviteter som levendelagring av fisk, oppdrett av nye arter, dyrking av marine planter, foredling og utnyttelse av biprodukter og annet marint råstoff aktuelle fremtidsnæringer.

Interessene og aktivitetene knyttet til fritid, friluftsliv og turisme brer også stadig om seg. Havet som kilde til matauk og rekreasjon er viktig for bosettinga langs kysten. Stadig flere turister ser også ut til å finne veien til kystlandskapet. Alt fra kajakk, seilbåt og små og store motoriserte båter er flittig i bruk året rundt både av lokalbefolkning og turister. Opplevelsen av natur- og kulturlandskapet langs kysten og rike fiskeressurser er viktig i denne sammenhengen.

Økende behov for arealer og økende konfliktnivå har synliggjort behovet for å drive offentlig planlegging og forvaltning av arealbruken i kystsonen på samme måte som det gjøres til lands. Kystsoneplanlegging er planlegging etter plan- og bygningsloven (Lov 2008-06-27 nr.71) i sjøområder ut til en nautisk mil utenfor grunnlinjene (§ 1-2). Det er noen grunnleggende forskjeller mellom planlegging på land og i sjøen. Til sjøs har vi ikke eiendomsgrenser utover avgrensningen av den private eiendomsretten mot sjø. Havarealene er gjerne delt mellom flere kommuner, men kommunegrenser er sjelden tilpasset de geologiske, hydrologiske og økologiske forholdene i havet. Havstrømmer, partikler og arter beveger seg uavhengig av grenser, men også mye av menneskelig bruk og aktivitet langs kysten strekker seg over kommunegrenser. Derfor er det viktig å se kystområdet i en større sammenheng. Dette har skapt behov for en koordinert planprosess og et interkommunalt samarbeid.

Troms fylkeskommune initierte og finansierte høsten 2011 et treårig prosjekt: Kystplan Troms, kystzoneplansatsing i Troms fylke. Prosjektet har som mål at alle kommunene i fylket skal få revidert sine kystzoneplaner i et interkommunalt samarbeid slik at kystzoneplanene harmoniseres. Fylkeskommunen gikk inn med 50 % finansiering i 4 delprosjekter (et per regionråd i fylket). Midt- og Sør-Troms valgte å gå sammen om et felles prosjekt (se kart). Prosjektet Kystplan Midt- og Sør-Troms er 3-årig (02.2013-01.2016). Budsjettet for det regionale prosjektet er 4 630 000,- der halvparten er egeninnsats (timer) fra deltakende kommuner og halvparten regionale utviklingsmidler (RUP) innvilget av Fylkesrådet i oktober 2012.

Planområde

Området som planlegges dekker sjøarealene i 13 kommuner: Berg, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Lenvik, Salangen, Skånland, Sørreisa, Torsken og Tranøy. Sjøområdenes ytre grense er en nautisk mil utenfor grunnlinjene (iht. PBL § 1-2), mens grensen mot land er definert ved "generalisert felles kystkontur" som er en kystkontur utarbeidet av Kartverket i 2008-2011. Grensen går ved midlere høyvann.

Figur 1. Kart over planområdet. 13 kommuner i Midt- og Sør-Troms er med i plansamarbeidet.

Grensen er tegnet som en rød linje i kartet. Den ytre grensen er en nautisk mil utenom grunnlinjen og grensen mot land går ved generalisert felles kystkontur.

Organisering av arbeidet og rollefordeling

Sjøområdene i deltakende kommuner er planlagt i et interkommunalt plansamarbeid iht. kapittel 9 i plan- og bygningsloven. En interkommunal plan er ikke en «overkommunal plan», men en sammensetning av flere formelt selvstendige kommunale planer.

Kommunene har delegert planmyndigheten for kystzoneplanprosessen til det interkommunale kystzoneplanutvalget som er beskrevet under. Det interkommunale samarbeidet vil ende opp med kommunedelplaner for sjøområdene og endelig vedtak gjøres i kommunestyret i hver enkelt

kommune for sitt område. Den interkommunale kystzoneplanen er derfor ikke å oppfatte som en juridisk bindende plan for kommunene. De felles strategiene, plantekniske prinsipper og foreslåtte arealdisponeringer blir først juridisk bindende idet de inngår som en del av kommunenes egne, vedtatte arealplaner. Kommunene har det juridiske ansvar for at lovens krav med hensyn til innhold og planprosess oppfylles i dette planarbeidet som i all annen kommunal planlegging (PBL § 9-3).

Interkommunalt kystzoneplanutvalg er planmyndighet i prosessen frem til endelig vedtak av plan og er det som kalles «styre» i kapittel 9 i plan – og bygningsloven. Alle deltakende kommuner har en representant med vara i utvalget. Politiske, men også administrative representanter, er valgt. Representantene har ivaretatt kommunikasjon mellom prosjektet og politiske organer i den enkelte kommune.

Kontaktgruppen har arbeidet konkret med planprogram og plan. Denne gruppen har bestått av en utpekt kontaktperson fra administrasjonen i hver kommune. Kontaktpersonen har ivaretatt kommunikasjon mellom administrasjonen i den enkelte kommune og prosjektet.

Prosjektleder har koordinert prosjektet, organisert møter og ledet arbeidet med fremstilling av planprogram og plan.

Innspillgrupper innen akvakultur, fiskeri, turisme, friluftsliv og fritidsfiske, og havn, farvann og forsvaret har vært etablert for å få frem ønsker og innspill fra interessenter underveis i prosessen.

Interessenter og allmenhet har vært invitert til aktivt å ta del i planleggingen, komme med forslag og presentere behov og ønsker gjennom folkemøter som hver kommune har vært ansvarlig for å arrangere.

Andre kommunale planer og vedtak som er relevante i forhold til arealplanleggingen i sjø er hensynstatt. Det inkluderer arealplaner for sjø- og landområder, kommunedelplaner (bl.a. næringsplaner) og noen reguleringsplaner.

Figur 2 : Organisering av prosjektet Kystplan Midt- og Sør-Troms. De blå feltene til venstre gjelder prosjektorganisering (ansvar for personellressurs, økonomi og overordnet tidsplan), mens politisk ansvar for planleggingen ligger i de grønne feltene.

2. Formål med planarbeidet

Planen skal gi sjøretta næringer mulighet til økt verdiskaping i tråd med prinsippet om bærekraftig utvikling.

Eksisterende og fremtidig arealbehov til ulike aktiviteter er i planprosessen veid opp mot

- hverandre
- miljøforhold
- lokale og politiske interesser
- føringer fra myndigheter

Planen dekker sjøområdene i de deltagende kommunene, og bruk og vern langs kysten er sett i sammenheng på begge sider av strandlinjen.

Planarbeidet skal resultere i oppdaterte, kunnskapsbaserte, juridisk bindende planer for sjøområdene i de 13 deltagende kommunene. Planen er fremstilt i en felles interkommunal prosess og vil til slutt bli del av hver enkelt kommuneplan gjennom vedtak i det enkelte kommunestyre.

*En bærekraftig utvikling er en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få tilfredsstillende sine behov.
(Verdenskommisjonen, 1987).*

Arealplanen angir hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Arealdelen er utformet i et langsiktig perspektiv. Det innebærer at kystzoneplanen er så fleksibel at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter innenfor planens rammer.

3. Planforutsetninger

I sin planlegging må kommunen ta hensyn til lover og forskrifter, retningslinjer og eksisterende planer. Det foreligger en rekke føringer for kommunens arbeid med kommuneplanens arealdel. Noen av de viktigste blir gjengitt her.

Lovgrunnlag

- Plan- og bygningsloven 27.06.2008
- Naturmangfoldloven 19.06.2009
- Havne- og farvannsloven 17.04.2009
- Folkehelseloven 24.06.2011
- Kulturminneloven 19.06.2009
- Akvakulturloven 18.12.2008
- Friluftsløven 01.07.2012
- Forurensningsloven 19.06.2009
- Havressursloven 21.09.2012

Nasjonale dokumenter og retningslinjer

- Sametingets planveileder
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, vedtatt 24.6.2011
- Statlige planretningslinjer og planbestemmelser (tidligere rikspolitiske retningslinjer og bestemmelser).
- Den europeiske landskapskonvensjonen
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1521)
- EUs vanddirektiv/Vannforskriften
- Verdens fremste sjømatnasjon Meld. St. 22 (2012-2013), Fiskeri- og kystdepartementet
- Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen(2011). Gullestadutvalget
- Sammen om et giftfritt miljø – forutsetninger for en tryggere fremtid Meld.St. nr.14 (2006-2007), Miljøverndepartementet
- På den sikre siden – sjøsikkerhet og oljevernberedskap, St.meld. nr. 14 (2004-2005), Fiskeri- og kystdepartementet
- Nasjonal transportplan 2014-2023 Meld.St. 26 (2012-2013), Samferdselsdepartementet
- Handlingsplan for Kystverket 2010-2019
- St.meld. nr 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk (MD)
- LOV-2010-06-04-21 Havenergilova

Regionale planer og dokument

- Fylkesplan for Troms 2010-2013
- Regional planstrategi Troms 2012-2015, vedtatt 4.12.2012
- Fylkesplan for Troms (Fylkesplan 2014-2025 er under utarbeidelse. Planprogrammet er vedtatt.)
- Havbruksstrategi for Troms (2013)

Beskrivelse av planbehovet

Den tradisjonelle bruk av sjøområdene, fiske, ferdsel og fritidsbruk er ikke regulert av plan- og bygningsloven og utløser derfor ikke i seg selv et planbehov. Disse aktivitetene kan ikke utelukkes gjennom planlegging av f.eks. arealformål akvakultur eller farled, men den praktiske bruken av arealene til de tradisjonelle formål kan bli begrenset.

Plan- og bygningsloven er bestemmende for utbygging av farled, havner og havneområder og etablering av akvakulturområder. Utbyggingene reguleres i tillegg av særlovgivning i blant annet Havne- og farvannsloven og Akvakulturloven. Dagens arealforvaltning i de to regionene er preget av at mange av arealplanene er utdaterte. Selv i kommuner med relativt nye kystsoneplaner opplever man ofte å måtte behandle nye havbrukslokaliteter og havneutbygginger som dispensasjonssaker. Dette skaper lang behandlingstid og uforutsigbarhet i forvaltningen, i forhold til søkerne og i forhold til andre interesser i kystsonen. En videre utvikling av disse sektorene avhenger derfor av oppdaterte planer.

Nord-Norge har et potensiale for vekst både innenfor høsting av ville ressurser og oppdrett av ulike arter. Det er ønsket både fra politisk og næringshold at det skal være en fortsatt vekst i akvakulturproduksjonen i Troms. Tildeling av 12 nye «grønne» konsesjoner i Troms i 2014 og

regjeringens forventning om en vekst på 6 % i produksjonen i årene som kommer (pressemelding NFD 23.06.14) vil gi behov for både nye lokaliteter og utvidelse av arealet til eksisterende lokaliteter. Teknologisk utvikling gjør at mer eksponerte lokaliteter kan benyttes i forhold til tidligere. Det er også behov for å bytte ut lokaliteter som er mindre egnet til dagens produksjon med lokaliteter med bedre vannkvalitet og bæreevne. Havbruksnæringens behov for egnede arealer er derfor en viktig utløsende faktor for oppdatering av planverket for kystsonen.

Rammer for planleggingen

Kystsoneplanlegging etter Plan- og bygningsloven er først og fremst en arealdisponeringsoppgave. Kommunenes areal- og kystsoneplan står sentralt i å forhåndsgodkjenne areal før tildeling av tillatelser til tiltak. Mens en godkjent plan binder kommunen som plan- og bygningsmyndighet til positivt vedtak for tiltak i tråd med plan, kan søknader om tillatelse fortsatt avslås med hjemmel i særlovgivning av de forvaltende organer. Avsetting av et område til akvakultur er derfor ingen garanti i forhold til å utløse tillatelse.

Nærings- og Fiskeridepartementet med Fiskeridirektoratet som rådgivende og utøvende organ har hovedansvar i forhold til ressursforvaltning og tildeling av akvakulturtillatelser. Kommersiell fiske reguleres med kvoter og adgangsreguleringer i henhold til Havressursloven og er derfor ikke et direkte tema for planleggingen. Akvakulturloven gir departementet adgang til å tildele tillatelser til akvakulturnæringen og avgjøre antall og omfang av tillatelsene. Selve tildeling av tillatelser forvaltes av Fylkeskommunen, mens også Fylkesmannen (Forurensingsloven), Mattilsynet (Matloven) og Kystverket (Havne- og farvannsloven) er involvert i tildelingen. Fiskeridirektoratet har ansvar for oppfølging i driftsfasen og forvalter blant annet NYTEK- forskriften. NYTEK-forskriften gir bestemmelser som skal sikre forsvarlig teknisk standard på oppdrettsanlegg og skal bidra til å forebygge rømming av fisk.

Det at andre forvaltningsorganer enn kommunestyret har ansvar og myndighet for bl.a. å sikre en bærekraftig plassering og drift av akvakulturanlegg innenfor de områdene som er avsatt i de kommunale arealplanene, fratrar ikke kommunene ansvar og myndighet når det gjelder å sikre en god og bærekraftig bruk av de tilgjengelige arealene. De kommunale prosessene skal lede til at det settes av relevante arealer til forskjellige formål, og sette rammer for hvordan arealene skal brukes (art) og hvordan utbyggingen av arealer skal skje (rekkefølge). Det kan altså legges føringer i forhold til hvor og hva som skal oppdrettes, men ikke av hvem og hvor mye. Hva kommunen kan gi av bestemmelser vedrørende akvakultur, fremgår av PBL § 11-11 nr. 7.

Et sentralt formål med planleggingsprosessen er at det foretas avveininger mellom ulike interesser som blir berørt av arealbruken, og at den foreslåtte arealdisponeringen ikke innebærer varige og irreversible konsekvenser for miljøet.

Kommunene har gjennom prosessen vurdert:

- hvilke arealer er miljømessig forsvarlig å stille til disposisjon for akvakultur og ferdselsformål
- hvilke områder man faktisk ønsker å stille til disposisjon for akvakultur og ferdselsformål
- hvilke arter man ønsker det skal være mulig å oppdrette på de ulike akvakulturlokalitetene
- Hvilke områder man ønsker skal være forbeholdt andre aktiviteter/interesser

Kommunale planer og vedtak

Kommunale planer og vedtak som er relevante i forhold til arealplanleggingen i sjø skal hensynstas. Det inkluderer arealplaner for sjø- og landområder, kommunedelplaner (bl.a. næringsplaner) og noen reguleringsplaner.

Kommune	Status arealdel	Status kystplan	PlanID
Berg	Vedtatt 26.06. 2011, inkl. sjøarealer	Kystsonedel ikke endret siden 2011	
Dyrøy	Vedtatt 24.06.2002, inkl. sjøarealer	Vedtatt 1998	2001001
Gratangen	Vedtatt 22.02.2010, inkl. sjøarealer	Vedtatt 2002	
Harstad	Vedtatt 29.04.2010, inkl. sjøarealer	Kystsonedel ikke endret siden 2003.	
Ibestad	Arealplanarbeid for landarealer pågår	Vedtatt 2001	
Kvæfjord	Vedtatt 17.06.2008, inkl. sjøarealer	Kystsonedel ikke endret siden 2008	
Lavangen	Mangler	Mangler	
Lenvik	Vedtatt 02.06.2009	Kommunedelplan for kyst- og sjøområder, vedtatt 2002	
Salangen	Arealplanarbeid for landarealer pågår	Vedtatt 2001	
Skånland	Vedtatt 07.02.2008, inkl. sjøarealene	Kystsonedel ikke endret siden 2008	
Sørreisa	Vedtatt 2001, inkl. sjøarealene	Kystsonedel ikke endret siden 2001	
Tranøy	Vedtatt 27.04.2010, inkl. sjøarealene	Kystsonedel ikke endret siden 2010	
Torsken	Vedtatt 21.03.2011, inkl. sjøarealene	Kystsonedel ikke endret siden 2011	

4. Prosess og medvirkning

Planprogrammet ble lagt ut på høring høsten 2013. I løpet av høringsperioden (21.11.2013 - 15.1.2014) kom det inn 12 merknader som ble innarbeidet i planprogrammet. Planprogrammet ble vedtatt med merknader 20.01.2014.

Fire innspillgrupper ble invitert til å komme med innspill med frist den 1.3.2014. Innspillene ble presentert i et felles innspillseminar på Finnsnes 10.03.2014. Innspillgruppene Fiskeri og Akvakultur også har vært brukt aktivt i den videre prosessen frem til ferdig planforslag.

Alle kommuner ble i tillegg oppfordret til å avholde lokale folkemøter for å fange opp lokale innspill til planen. Frist for å komme med innspill til planen var 30.04.2014. Det kom inn en rekke innspill fra innspillgrupper, privatpersoner, sektormyndigheter og folkemøter innen fristen.

Kommune	Dato
Berg	februar.2014
Dyrøy	24.04.2014
Gratangen	23.04.2014
Harstad	23.04.2014
Ibestad	27. mai og 5. juni 2014
Kvæfjord	25.03.2014
Lavangen	29.04.2014
Lenvik	28.02.2014 Sjømatseminar
Salangen	23.04.2014
Skånland	2 og 7.04.2014
Sørreisa	26.02.2014
Tranøy	24 og 25.03.2014
Torsken	Februar 2014

Tabell 1 Oversikt over folkemøter i de 13 kommunene

Dato	Møte	Formål
11.03.2014	Innspillseminar	Presentasjon av innspill fra innspillgruppene.
25.04.2014	Temadag fiskeri	For å ivareta medvirkning fra fiskere i planarbeidet.
16.10.2014	Regionalt planforum	Ivareta medvirkning fra sektormyndighetene
04.02.2014	Regionalt planforum	Ivareta medvirkning fra sektormyndighetene

Tabell 2 Oversikt over noen av de viktigste prosessmøtene som har vært avholdt.

Prosesen har vært drevet frem gjennom arbeidsmøter hvor de deltakende kommunene har deltatt med både politiske og administrative representanter. Politiske representanter har også hatt ansvar for å kjøre politiske prosesser i egne kommuner. Det har vært løst på ulike måter gjennom presentasjon og diskusjon/behandling i kommunens planutvalg, formannskap eller kommunestyre.

Kommunens kontaktpersoner har hatt ansvar for å konsekvensutrede alle nye områder i egen kommune.

Prosjektledelsen har hatt ansvar for prosessarbeid i forhold til sektormyndigheter og innspillgrupper. Det har vært avholdt flere møter mellom sektormyndigheter og prosjektet og mellom prosjektet og innspillgruppene for fiskeri og akvakultur for å diskutere fremdrift og avklare arealkonflikter.

5. Plantema - viktige problemstillinger i forhold til miljø og samfunn

Målsetningen til planarbeidet legger klare føringer om at disponeringen av arealene skal tjene både samfunnet i dag og i fremtiden gjennom tilrettelegging for økt verdiskapning på en bærekraftig måte. Naturen og miljøet langs kysten har ikke bare en verdi i seg selv, men er viktig både som grunnlag for næringslivet og som trivselsfaktor for folket som bor langs kysten. Bærekraftig forvaltning av naturgrunnlaget handler derfor ikke om konservering, men om bruk av ressurser som kan gi grunnlag for et liv langs kysten også for de kommende generasjoner.

I Midt- og Sør-Troms er sjømatnæringa av sentral betydning, og fiskeri- og havbruk utgjør en viktig del av regionens næringsgrunnlag og vekstpotensial. Sjømatnæringen økonomiske volum og potensial for vekst gir ringvirkninger som er viktig for sysselsetting og næringsutvikling også innenfor andre næringer (leverandørindustri, handel, service, etc.). Synergieffekten mellom de ulike sjørelaterte næringene er viktig og gir grunnlag for stabile samfunn langs kysten. Planlegging som legger til rette for vekst innenfor en næringen bør ikke føre til hindringer for annen sjømatnæring eller annen næringsvirksomhet.

I denne delen av planen gjøres det rede for viktige tema som er behandlet i planleggingsprosessen: næringsliv, viktige natur- og miljøforhold og andre samfunnsmessige forhold som er vurdert/vektlagt.

Fiskerier

Kystfiske har lange tradisjoner og er fortsatt en av de viktigste næringene i regionene. I Midt- og Sør-Troms er det registret 272 fiskefartøy og 405 fiskere som har fiske som hovednæring (bedriftseierne og mannskap). Fiske er basert på reker, torsk, sei, kveite, uer og etter hvert også makrell. Hovedsesongen er skreifiske om vinteren på yttersida av Senja. Dette fisket tiltrekker seg også mange fiskere fra andre regioner. Fjordfiske er likevel fortsatt viktig for lokale helårsfiskere og som råstoffleverandører for lokal fiskeindustri.

I 2013 ble det landet fisk for kr 411 millioner i Midt- og Sør-Troms. Fiskeriene gir også betydelige ringvirkninger på landsida, både gjennom videreforedling og i servicenæringene. Det er fiskemottak i kommunene Lenvik, Berg, Torsken, Harstad, Ibestad med et betydelig antall ansatte. Det er ønske både fra politisk hold og fra næringen at høsting av sjømatressursene fortsatt skal være en viktig næringsvei langs kysten. Selv om fiske ikke er regulert av plan- og bygningsloven er det i planen satt av arealer som skal være forbeholdt fiske. Disse områdene inkluderer også områder som er viktig for rekruttering av nye årsklasser av fiske (gyteområder). I tillegg er det satt av arealer for levendelagring av villfanget fisk (fiskehoteller). Dette vil gi mulighet til økt verdiskaping innfor næringen ved at man kan få anledning til jevnere levering av ferskfisk til markedet.

Faste installasjoner nært fiskeområder gjør det vanskelig for fiskerne å manøvrere. Risikoen øker ved økt tetthet av installasjoner. Det er ikke lov å fiske nærmere enn 100 meter fra oppdrettsanlegg, eller ferdes nærmere enn 20 meter fra oppdrettsanleggs ytterpunkter (i overflaten). I realiteten er det ikke aktuelt for yrkesfiskere å operere så nært anlegg både pga. faren for konflikt med fortøyninger, men også pga. av kvaliteten til fisk som beiter på fettrikt laksefor som kan føre til redusert kvalitet på fisken. Det har derfor vært et mål i planleggingen å avklare og sikre viktige fiskearealer slik at fiskeriene ikke hindres av faste installasjoner.

Et bærekraftig fiskeri er avhengig av at det tas hensyn til hensyn til gyte- og oppvekstområder for fisk slik at de ulike fiskeslagene kan formere seg naturlig. Gyte og oppvekstområder er derfor forsøkt skjermet for virksomhet som kan hindre eller forstyrre gyting eller skremme yngel fra naturgitte oppvekstområder. Dette gjelder også etablering av installasjoner som kan hindrer vandring av gytefisk inn til gyteområder. Det er spesielt gyteområder for torsk, kveite og uer som er vektlagt i planleggingen. Viktige gyteområder er satt av som fiskeri i plankartet, siden det ofte er sammenfall mellom gyteområder og fiskefelt. I enkelte tilfeller er områdene sammenfallende med natur- eller friluftsområder. Det er laget eget temakart som viser gyteområdene.

Datagrunnlaget som er benyttet i planleggingen er basert på Fiskeridirektoratets fiskeridata, innspill fra Fiskarlaget Nord og lokale fiskere. Det har i planarbeidet ikke vært mulig å møte alle innspill fra fiskerne på områder som skal forbeholdes fiske. Det gjelder områder til utvidelse av eksisterende akvakulturområder, og i noe mindre grad nye akvakulturområder.

Akvakultur

Akvakultur er en relativt ung næring som har en økende betydning for næringslivet i Midt- og Sør-Troms. I perioden 2000-2014 er produksjonen i Troms tredoblet og det er hovedsakelig laks og ørret som utgjør akvakulturproduksjonen. Pr. 2012 var 391 personer primæransatte i akvakulturnæringen i Midt- og Sør-Troms (settefisk, matfisk, slakteri, egen brønnbåt). Total produksjon av laks og ørret i Troms var 140 000 tonn i 2013, ca. 50 % av dette ble produsert i Midt- og Sør-Troms. I tillegg ringvirkninger for leverandørindustrien. Akvakulturnæringa i Troms kjøpte inn varer og tjenester for over 3 milliarder kroner i 2011, hvorav 80 % var fra leverandører i Nord-Norge (Nofima rapport 28/2012).

De marine næringene i Norge er en vekstnæring som er spådd en betydelig vekst i fremtiden og fremholdes som det som skal erstatte oljen som nasjonens viktigste næring. Legges forholdene til rette vil en kunne oppnå en kraftig økning av verdiskaping innenfor marine næringer og for Nord-

Norges del gjelder det særlig innenfor havbruksnæringen. Det er i planleggingsarbeidet derfor lagt vekt på nye områder for akvakultur og å utvide eksisterende arealer for gi fleksibilitet for fremtidige driftsendringer.

Næringen disponerer 47 matfiskkonsesjoner for laks og ørret i regionen og 64 lokaliteter fordelt på alle kommunene i Midt- og Sør-Troms. Antall lokaliteter varierer fra 1 til 9 pr kommune. Noe i overkant av halvparten av lokalitetene er til enhver tid i bruk siden lokalitetene brakklegges i perioder mellom utslakting og nytt utsett. 12 nye såkalt grønne konsesjoner er tildelt i Troms løpet av 2014. Det er også forventet en årlig produksjonsvekst på ca. 5 %. Hvis denne veksten skal komme i form av nye lokaliteter må det forventes et behov på 6-8 nye lokaliteter pr. år i Sør og Midt-Troms. Erfaringen fra de siste årene viser at selv om det har vært en betydelig produksjonsvekst har ikke antall lokaliteter økt tilsvarende. En økning på 20-25 nye lokaliteter som det legges opp til i denne planen bør derfor være tilstrekkelig for å møte behovet for forventet vekst i næringen for de kommende 4 årene, men gir begrensede muligheter for utvikling ut over neste planperiode.

Satsing på andre arter som skalldyr og torsk har ikke fått den forventede utviklingen, men levendelagring og oppfôring av vill torsk er på nytt aktuelt og kommer i skjæringspunktet for fiske og oppdrett. Produksjon av tare er også aktualisert som råstoff for blant annet biodrivstoff. Det er derfor viktig å sette av arealer som kan gi muligheter for nye arter og andre former for akvakultur.

Reiseliv

Reiselivet i Troms er i positiv utvikling og Troms opplever også her større vekst enn resten av landet, særlig når det gjelder vinterturisme. Potensialet er til stede for fortsatt vekst. Reiselivsnæringen er ikke en direkte marin næring, men mange turister kommer sjøveien eller ønsker seg opplevelser knyttet til sjø. Opplevelsen av kystlandskapet er viktig for de fleste reisende og flere reiselivsdestinasjoner baserer seg også på naturbaserte aktiviteter og opplevelsestilbud knyttet til sjø (turistfiske, padling, sjørafting etc.). For fisketurisme er det viktig å bevare et godt og variert fiske, med tilgang til gode fiskeplasser. For andre deler av næringen er det viktig å bevare miljøer hvor det er egnet for andre typer friluftsliv.

Det er ikke satt av egne områder for reiselivsnæringen, men innspill fra næringen er tatt hensyn til gjennom arealer satt av til friluftsliv og fiske (turistfiske).

Naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse

Sametingets planveileder gir føringer for hvilke hensyn som bør tas for å sikre arealer til tradisjonell næring i samiske kyst- og fjordområder i kystsonenplanlegging. Samisk næringsutøvelse i kystsonen sikres gjennom å sikre arealene til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder av vesentlig betydning for fiske i samiske kyst- og fjordområder. Lokaliteter for oppdrettsanlegg for torsk skal ikke etableres i gyteområder for vill torsk. Endret arealbruk i samiske kyst- og fjordområder må ikke medføre irreversibel skade eller ødeleggelse av lokalt fiske av vesentlig betydning for befolkningen i et bestemt område. Naturgrunnlaget for samisk næringsutøvelse er tatt hensyn til gjennom arealer satt av til fiske, natur og friluftsliv.

Friluftsliv/rekreasjonsområder på sjøen

Friluftslivets naturgrunnlag og allmennhetens rett til ferdsel og opphold i naturen er sikret gjennom Friluftsloven (Lov 1957-06-28 nr.16). Allemannsrett forbindes gjerne med retten til fri ferdsel i skog og mark. Men også til sjøs danner allemannsretten grunnlaget for båtliv og fritidsaktiviteter. Friluftsliv som helsefremmende og trivselsskapende aktivitet gjenspeiler nasjonale føringer for folkehelsen som må vektlegges i arealplanleggingen. Dette er gjort gjennom å sikre verdifulle arealer for friluftsliv gjennom å avsette spesielt viktige arealer som hensynssoner, og gjennom å ta hensyn til kjent bruk i planleggingsarbeidet (konsekvensutredningen).

Kunnskapsgrunnlaget som er brukt i planleggingen er kartlegging og verdisetting av friluftsområder som er gjort i Troms. Dette arbeidet omfatter i hovedsak strandlinje og landområder, og er dessverre ikke komplett for hele planområdet. I forbindelse med arbeidet med denne planen er det derfor innhentet en del informasjon om befolkningens bruk av strandsone og sjøområdene, gjennom en egen innspillgruppe og folkemøter. Det er i tillegg kommet inn noen direkte innspill på områder som bør settes av til fritidsbruk knyttet til sjø. I planområdet finnes også flere statlig sikra friluftsområder som går ned mot sjø.

Naturmiljø

Naturmangfoldsloven (Lov 2009 -06-19 nr. 100) skal sikre at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern. Det gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden. Det er derfor en forutsetning for planleggingen at man tar hensyn til og bevarer naturmiljøet. Selv om planen kun gjelder sjøområdene er det viktig at man i planleggingen tar hensyn også til naturmangfold på land.

I planområdet finnes det flere verneområder av ulike kategorier på land. Dette er områder med særegen natur- eller kulturlandskapsverdi som er sikret gjennom vern. Mange av verneområdene på land har klar tilknytning til sjø og disse er også hensynstatt i planleggingen. Områdene er også synliggjort som hensynssoner.

Viktige naturtyper og prioriterte arter

Det er foretatt en kartlegging gjennom "Nasjonalt program for kartlegging av marine naturtyper i Norge" (Havforskningsrapporten 2011) der Troms er kartlagt i perioden 2007-2012. Dette gjelder følgende naturtyper: tareskog, ålegresseng, korallrev og bløtbunnsområder i strandsonen. Alle disse naturtypene er kategorisert ved at de er svært produktive samfunn som også er tilholdssted for mange andre marine organismer. Tareskog, ålegresseng og koraller er beiteområder og skjulested for småfisk og yngel og dermed viktig for rekruttering av fisk. Bløtbunnsområder er viktige beite- og leveområder for marine arter, fisk og sjøfugl. Det er derfor viktig å ta hensyn til disse områdene i planleggingen. Der er ikke lovfestet vern av viktige marine naturtyper, men naturtypen ålegresseng er på nåværende tidspunkt på høring i Miljøverndepartementet i forhold til å bli vedtatt som utvalgt naturtype. I planarbeidet er områder av stor viktighet satt av som naturområder (med unntak av gyteområder som er satt av som fiskeriområder).

Verneområder

Der er ingen etablerte verneområder i sjø, men nasjonalt pågår det et arbeid med verning av marine områder. «Rådgivende utvalg for marin verneplan» anbefalte i 2004 at 36 område som ble tatt med i første fase en av marin verneplan. Disse områdene ble i det videre arbeidet delt inn i en første og andre pulje med hhv. 17 og 19 områder. Tre områder fra Troms er med i utvalget:

Rossfjordstraumen og Rystraumen (første fase) og Transekt Andfjorden (andre fase). Disse representerer naturtypene poll, terskelområde med sterk strøm og transekt kyst-hav og sokkelområder. Det ble i september 2009 sendt ut oppstartmeldinger for første fase av marin verneplan. Miljøverndirektoratet har i notat 24.02.2014 anbefalt gjennomføring av verneplan for Rossfjordstraumen i løpet av 2015. Spørsmålet om videreføring av øvrige områder som det ikke er meldt oppstart for er anbefalt drøftet ved årsskiftet 2014/2015. Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og Olje- og energidepartementet har fastsatt midlertidige retningslinjer (6 april 2005) for behandling av saker som kan berøre områder som er kandidater til marin verneplan.

Anadrom laksefisk

Det er 28 lakseførende vassdrag i planområdet med laks, sjøørret og/eller sjørøye. I nord ligger nasjonal laksefjord i Malangen.

I følge Nasjonalt Lakseregister er bestanden av anadrom laksefisk i flere av elvene truet, eller spesielt hensynskrevende. Rømt oppdrettslaks og lakselus fremholdes som de viktige faktorer som påvirker bestanden av laksefisk i flere av elvene. Men det er også oppgitt andre faktorer som er avgjørende for bestandsutviklingen (overfiske, predatorer, vassdragsregulering). Utfordringen er imidlertid stor i forhold til oppdrettsnæringen, spesielt i Astafjordområdet. En økning i volum av oppdrettet anadrom fisk i planområdet vil øke risikoen for ytterligere negativ påvirkning av vill anadrom fisk i området. Selv om det er en sammenheng mellom økt volum og påvirkning på vill anadrom fisk i et område er det grunn til å anta at jo større avstand det er mellom lakseelv og oppdrettsanlegg, jo mindre blir påvirkningen. Planleggingsarbeidet har lagt vekt på å minimalisere denne påvirkning så langt det har vært mulig i forhold til andre hensyn.

Det finnes ingen klare tilrådninger på hvor stor avstand det bør være mellom elv og oppdrettsanlegg for å unngå påvirkning. I planleggingen er det derfor tatt hensyn til at nye oppdrettsområder for anadrom fisk ikke legges nærmere enn 10 km fra regionalt viktige vassdrag. Avstand til munningen av nasjonale vassdrag er >20 km. Veid opp mot de positive samfunnsmessige konsekvensene i form av flere arbeidsplasser og økte ringvirkninger vurderes belastningen på naturmangfoldet som akseptabel.

Mengden lakselus og smittepresset som utvandrende villfisk opplever i et område påvirkes av flere faktorer enn volum av oppdrettsproduksjon i området. Faktorer som påvirker smittepresset er oppdretternes kontrollregime, plassering av anlegg i forhold til spredning av lus med vannstrøm, temperatur og ferskvannsavrenning. Temperatur og avrenning er naturlige faktorer som vanskelig kan styres, men med økt oppdrettsvolum er det viktig at oppdretterne i større grad samhandler i forhold til å kontrollere og behandle for lakselus og gjør forebyggende tiltak mot rømming.

Hensynet til landskap, kulturminner og kulturmiljø i kystsonen

Det finnes spor etter menneskelig aktivitet langs kysten i Midt- og Sør-Troms så langt tilbake som til eldre steinalder. Kysten og havet har vært både levevei og ferdselsvei opp gjennom historien, og det er mange spor etter menneskelig aktivitet både på land og under vann. Tidligere tiders mennesker har vært like knyttet til havet som moderne mennesker og mange av kulturminnene er derfor å finne langs kysten. Kulturminnene omfatter alt fra gamle nausttufter og boplasser fra jernalderen, til mer moderne havneanlegg fra slutten av 1800-tallet, eldre bygninger og gamle kulturlandskap. Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år, og andre kulturminner fra før reformasjonen er automatisk fredet etter kulturminneloven.

Lov om kulturminner av 1978 § 1 slår fast at «*Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.*» I 2004 vedtok Norge å iverksette den europeiske Landskapskonvensjonen som definere hele det nasjonale territoriet som landskap. Det gjelder alt fra landskap som er vi betrakter som enestående, til alminnelige hverdagslandskap og landskap i forfall. Landskapet er samfunnets felles ressurs og et levende arkiv som bidrar til å gi perspektiv på vår egen tilværelse i tid og rom. Det er en sterk sammenheng mellom landskap og kulturminner. Sporene i landskapet knytter fortid og nåtid sammen og gir hvert sted sin egenart og identitet. Kulturarvplan for Troms 2011-2014 viser også til muligheten for å utnytte kulturminner og kulturarv i reiselivssammenheng.

For å kunne ta tilstrekkelig hensyn til kulturminner og kulturlandskap burde disse vært godt beskrevet og viktige elementer kanskje i større grad vært tatt inn som en del av planen. Siden planområdet for kystplanen er i sjø og kulturminner ligger på land ligger det noe utenfor mandatet til kystsplanene å sette av/ eller markere viktige kulturminner på land. Det er gjort noen utredninger om viktige kulturlandskap i Troms, som er lagt til grunn for konsekvensutredningen sammen med kunnskap om kulturminner hentet fra Askeladden. En helhetlig vurdering av kulturminner og kulturmiljøer knyttet til kystkulturen i Midt- og Sør-Troms er imidlertid mangelfull og det har ikke vært innenfor dette prosjektets rammer å fremskaffe en slik vurdering. Med unntak av der kulturminner allerede er en del av tidligere planverk er det derfor ikke satt av nye områder/hensynssoner som markerer viktige kulturminner.

Kulturminner under vann er sårbare både i forhold til tap/ødeleggelse gjennom tiltak, uønsket dykkevirksomhet og erosjon/nedbrytning. Systematisk marinarkeologisk registrering etter kulturminneloven § 9 og § 14 ble ikke begynt ved Tromsø Museum før 1997. Opplysninger i sjøfunnregistrene ved Tromsø Museum, er ofte kun beretninger om forlist og vrak uten geometri. Registersituasjon gir derfor ikke en god oversikt over hva som eksisterer av kulturminner under vann, og er derfor lite egnet som et avklaringsverktøy for kystzoneplanen. Ved konkrete tiltak som planlegges i sjø bør derfor saker sendes til Tromsø Museum for uttalelse angående marine kulturminner.

Landskapet endrer seg i takt med at samfunnet forandres og en av utfordringene i forhold til kystplanarbeidet har vært å vurdere hvilken virkning faste installasjoner og anlegg i sjø har på kulturminner og kulturmiljø på land. Det vil i liten grad være snakk om fysisk påvirkning, men installasjoner i sjø kan virke inn på opplevelsen av kulturminner og landskap. Opplevelsen av arealbruk vil variere fra person til person. Et fremmed element som mange har negative assosiasjoner til kan dermed gi redusert verdi av opplevelsen av kulturminner og landskap. For andre

kan opplevelsen være motsatt: et moderne anlegg sees på som en naturlig videreutvikling av kystbefolkningens evne til å bruke sjøen og naturen rundt som grunnlag for livsgrunnlag, og sees dermed på som en naturlig del av det moderne kystkulturlandskapet. Lokalbefolkningen som opplever positiv utvikling knyttet til næringsutvikling og vekst i lokalmiljøet knyttet til et tiltak vil som regel ha en mer positiv opplevelse enn fritidsbeboeren som kanskje har forventninger om et uberørt/uforandret landskapet.

Midt- og Sør-Troms er et typisk kyst- og fjordkulturlandskap, der havet som hovedferdselsåre og livsgrunnlag har preget landskapet sammen med landbruksaktivitet. Det moderne havbruket med foring av fisk i synlige anlegg representerer i denne sammenheng en endring i hvordan havet benyttes til matproduksjon. I et moderne kystlandskap må det være rom for ny aktivitet og nye typer kulturlandskap. I landskap som er uberørt av tekniske inngrep og i tilknytning til spesielt viktige kulturlandskapsområder bør det likevel utvises spesiell aktsomhet, særlig når inngrepene er av irreversibel karakter. Landskapet i planområdet har stedvis stor verdi og er unikt i nasjonal sammenheng. Dette gjelder spesielt øyværene på yttersida. Flere av disse områdene er også vernet som landskapsvernområde.

Kysten i Troms har store mengder kulturminner og vakre landskap. Det er derfor naturlig at ikke alt kan hensynstas i like stor grad. Planarbeidet har så langt det er mulig søkt å ta hensyn til at fysiske installasjoner ikke skal legges slik at de virker visuelt forstyrrende i forhold til viktige kulturminner og kulturmiljø. Dette har vært et tema i konsekvensutredningen som har dannet beslutningsgrunnlag for prioriteringen i planen. Når flytende anlegg er plassert slik at de er synlig fra enkelte kulturminner og kulturmiljø er dette basert på en vurdering av at samfunnsnyttet med anlegget er større enn den skade som påføres opplevelse av kulturminnet eller kulturmiljøet. Det vil heller ikke påføres en irreversibel skade for fremtiden.

Forsvarets øvingsområder og skytefelt

Forsvaret legger beslag på store sjøområder i Midt- og Sør-Troms. Dette er arealer som brukes til øvingsfelt i perioder. Forsvaret er avhengig av øvingsområder som gir muligheter for realistisk, meningsfylt og resultatgivende virksomhet. Områdene i Troms blir fremholdt som spesielt viktige på grunn av muligheten for å øve både i luft, på vann og på land. Forsvarets krav til øvingsområder kan ofte være omfattende på grunn av strenge sikkerhetskrav og fordi operative avdelinger trenger store arealer for å kunne øve realistisk. Dette vanskeliggjør etablering av faste installasjoner i disse områdene. Med båndlegging av nærmere 40 % av planområdet utgjør forsvaret en av de største premissleverandører for utvikling av øvrige næringer i planområdet. For å oppnå målsettingen om økt verdiskapning for marine næringer er det essensielt å frigjøre områder til annen bruk enten gjennom å fjerne eller legge til rette for flerbruk av noen av Forsvarets øvingsområder. Det har i planprosessen vært langt stor vekt på å finne løsninger og Forsvaret er parallelt inne i en prosess hvor de vurderer behovet for øvingsområder. Det er derfor lagt ut forslag til akvakulturlokalteter i forsvaret skytefelt i håp om at man skal finne frem til en løsning i forhold til frigivelse av arealer eller enighet om flerbruk av arealer.

Samferdsel og infrastruktur

Utnyttelsen av havets ressurser og bruken av sjøen som transportåre har vært en forutsetning for utvikling av økonomi og samfunnsliv langs kysten. Sjøtrafikk omfatter både offentlig transport,

varetransport og småbåtferdsel. Derfor er det riktig å si at sjøveien har vært, og fortsatt er, hovedveien langs kysten. Dette må reflekteres i planleggingen både gjennom å sikre areal for ferdsel, men også gjennom å sette av områder til fremtidige utbygginger. Det må muliggjøres at nødvendig vedlikehold, nyinstallasjoner mv. som kan trygge ferdselen på sjøen kan gjøres uten hindringer. I denne sammenheng er det også viktig å sette av områder for dumping av forurensningsfrie masser som kan lette arbeidet med utbedring av farleder.

Sjøen er også et viktig rekreasjonsområde og Friluftsløven (Lov 1957-06-28 nr.16) § 6 slår fast at det er fri ferdsel på sjøen. Det generelle forbudet mot bruk av vannscooter ble opphevet med virkning fra 1. juli 2013, men det er ikke tillatt å kjøre vannscooter og lignende motordrevet fartøy i et heldekkende belte på 400 meter ut fra land, i verneområder, og i et heldekkende belte på 400 meter fra alle verneområder. Transportkjøring gjennom forbudsbeltene for å komme seg fra land og ut til områder utenfor forbudsbeltene er tillatt i farled, eller på spesielle vilkår dersom det ikke foreligger en farled gjennom forbudsbeltet. Det er derfor ikke vurdert egne farleder for vannscootertrafikk.

Økt behov for anlegg for småbåter krever at det settes av områder for fremtidige utbygginger av moloer, utdypinger, kaier. God arealutnyttelse i sjøen i forbindelse med småbåthavner og mindre småbåtanlegg gjør at flest mulig innbyggerne kan ha mulighet for båt plass i sitt nærområde. Det bør legges til grunn at småbåthavner lokaliseres på steder med veiadkomst og med utvidelsesmuligheter som i liten grad utløser behov for mudring. Etablering eller utvidelse av småbåthavner kan føre til ulike miljømessige konsekvenser som økt forurensning, støy, endring av strømforhold og endring av landskap. I henhold til nasjonal politikk er det derfor viktig at det settes strenge krav til utforming og miljøtiltak for småbåthavner. Det er et mål i planleggingen å peke ut områder som har potensial for å bli en småbåthavn i fremtiden. Siden avklaring rundt arealene på land mange steder er vel så viktige som å klare sjøareal er det for flere kommuner besluttet å utrede nye områder for småbåthavner i forbindelse med rullering av arealplan for land.

I en planprosess som er så omfattende som kystplanarbeidet for Midt- og Sør-Troms er det saksområder som ikke fanges opp eller som man av tids- og ressursmessige forhold ikke klarer å få med i planen. Infrastruktur plassert langs sjøbunnen er et eksempel på et område som var ønskelig å dekke i planprosessen, men som man ikke har rukket over i denne omgang, men som bør dekkes ved rullering av planen.

Økt aktivitet og næringsvirksomhet til sjøs vil utløse samferdselsmessige problemstillinger også på land. Økt produksjon av sjømat vil føre til økt transport av sjømat fra fiskemottak og slakterier. Det må også påregnes økt persontrafikk og transport av varer og tjenester til eksisterende og nye anlegg. Flere av disse veistrekningene er allerede utfordrende og trafikken vil ikke reduseres, men heller økes som en følge av denne planen. Planlegging av disse konsekvensene på land må derfor tas opp som tema i andre planprosesser på kommune- og fylkesnivå.

6. Konsekvensutredning og samfunnsikkerhet

For arealplaner skal det som en del av planarbeidet utarbeides en konsekvensutredning som redegjør for planens virkninger for miljø og samfunn. Plan- og bygningsloven legger føringer for hvilke områder som skal konsekvensutredes. For området sjø og vassdrag gjelder dette arealer satt av til farleder, moloer, fyllinger, deponier og akvakultur, eller kombinerte formål.

Plan- og bygningsloven § 4-3 slår fast at planmyndigheten ved utarbeidelse av planer for utbygging skal påse at risiko- og sårbarhetsanalyse skal gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Områder med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. § 11-8 og § 12-6 i plan- og bygningsloven. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbygging i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade eller tap.

Konsekvensutredning av utbyggingstiltak i kystzoneplanen for Sør- og Midt Troms med en forenklet en risiko- og sårbarhetsanalyse finnes som vedlegg til denne planen.

En del virksomhet i sjø innebærer fare for akutt forurensning. Planforslaget legger til rette for økt havneaktivitet og virksomhet som fører til økt skipstrafikk i område. Beredskap knyttet til akutt forurensning bør derfor økes tilsvarende og konkrete vurderinger knyttet til beredskapen bør adresseres i senere planfaser.

7. Arealformål og hensynssoner

Kommuneplanens arealdel skal i nødvendig utstrekning vise arealformål som er angitt i Plan- og bygningsloven i § 11-7. Hovedformålene kan etter behov inndeles i angitte underformål. For arealformål i sjø gjelder punkt 6: Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone. Formålet kan deles i underområder som ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, drikkevann, natur- og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon.» Også småbåthavn har eget underformål. Arealformål vil, med mindre bestemmelsene angir noe annet, gjelde både på bunnen, i vannsøylen og på overflaten.

Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone (SOSI 6001)

Hovedformålet omfatter alle typer arealbruk på eller i sjø og vassdrag: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur og natur- og friluftsområder. Hovedformålet er ikke tatt i bruk i planene fordi man ikke ønsker å åpne områder som ikke spesifikt er satt av til akvakultur til akvakulturbruk.

Flerbruksområder for natur, ferdsel, fiske og friluftsliv (NFFF/SOSI 6800)

Sjøarealer som er merket med påskrift NFFF er almene flerbruksområder som kan nyttes til natur, ferdsel, fiske og friluftsliv.

Ferdsel (FE/SOSI 6100)

Omfatter alle typer av ferdsel på vann/sjø tilknyttet offentlig og kommersiell virksomhet, nyttetraffic og fritidstrafikk med mer. Sjøretta næringsareal (eks. turistanlegg, serviceanlegg akvakultur, settefiskanlegg, fiskemottak ol.) og fremtidige utbygginger i sjø som moloer, utdypinger, kaier etc. kan settes av som ferdsel.

Farleder (FA/SOSI 6200)

Områder satt av til farled er arealer som skal forbeholdes eksklusivt til sjøfart. Omfatter i denne planen nærmere angitte seilingsleder for vann/sjøtransport og inn- og utseilingsleder for havner. Også havneområder i sjø er også inn under dette formålet, eksempelvis fiskerihavner. Øvrig er farledene visualiseres ved å kartfeste ledstrekene (skipsled (1161) eller småbåtled (1162)) i henhold til kystverkets database.

Småbåthavn (SH/SOSI 6230)

I denne planen er småbåthavn definert som et allment område i og ved sjø/vann, hvor infrastruktur, adkomst og organisering er tilrettelagt og gir sikker fortøyning av småbåter, når disse ikke er i bruk. Størrelse, tilrettelegging og organisering av småbåthavner vil variere i planområdet.

Fiske (6300) og kaste og låsetningsplasser (Lås/SOSI 6320)

Arealformålet fiske omfatter områder som er spesielt viktig i forhold til høsting av villlevende marine ressurser. Områdene omfatter svært viktige fiskeområder, regionalt og nasjonalt viktige gyte- og oppvekstområder. Fiske er ikke begrenset av eller til disse områdene, men er en markering av

områder som ikke skal brukes til formål som er til fortrenghets for fiske. Fiskeområder utover dette er ikke lagt ut som eget formål i planen med unntak av flerbruksformålet NFFF.

Basert på databasene til Fiskeridirektoratet er det utarbeidet et temakart med registrerte fiskeplasser, gyteområder, oppvekstområder, kaste og låssettingsplasser. I tillegg er det samlet inn data gjennom folkemøter og private innspill på fiskeplasser.

Akvakultur (A/SOSI 6400) og flerbruksområde akvakultur/ferdsel – (AF/SOSI 6800)

Arealformålet akvakultur (A) omfatter alle typer av oppdrettsanlegg, skjellfarmer og lignende, hvis ikke annet er bestemt. Bestemmelsene kan angi hvilke former for oppdrett og arter som tillates, evt. ikke tillates. Det er lagt opp til fire hovedkategorier:

- Lokalteter hvor all type oppdrett er tillatt
- Lokalteter hvor oppdrett av torsk (ikke villfanget) er utelukket på grunn i nærhet av gyteområder for torsk
- Lokalteter hvor anadrom laksefisk er ekskludert
- Lokalteter for kun skjell og tare

Anleggenes deler som er i overflaten og som kan være til hinder for ferdsel slik som merder, fôrlåte ol. og bøyer skal ligge innenfor A-området. Fortøyninger som ikke er til hinder for ferdsel kan gå inn i tilsluttende flerbruksformål. Flerbruksformål akvakultur og ferdsel (AF) settes av i tilknytning til akvakulturområder. I disse områdene kan fortøyninger til akvakulturanlegg etableres på -2m inn mot land, ellers på -20 m. Det er ikke tillatt med installasjoner som er til hinder for ferdsel i disse områdene. Dette gir mulighet for å sette av større områder for fortøyninger og dermed gi økt fleksibilitet for endringer internt på oppdrettslokalitetene. Slike flerbruksområder legges også til eksisterende lokaliteter.

Friluftsområder (FRI/SOSI 6600)

Omfatter områder i sjø og vassdrag der inngrep og tilrettelegging er sterkt begrenset for å bevare viktige friluftsområder. Det er unntak for inngrep som omfatter tilrettelegging for allmennheten. I tillegg til formålsområder er det også avsatt hensynssoner for friluftsliv.

Naturområder (N/SOSI 6700)

Omfatter områder i sjø og vassdrag der inngrep og tilrettelegging er sterkt begrenset for å bevare viktige naturverdier. Områder som i dag er avsatt som naturområder videreføres i plankartet i tillegg til nye områder som er fremkommet gjennom kartlegging. Områdene omfatter i hovedsak viktige naturtyper som stortareskog, ålegressenger, bløtbunnsområder og kalkalgefelt. Alle disse naturtypene er svært viktige og artsrike naturtyper, som er viktig for både dyre og fuglelivet i området. Bevaring av disse områdene er svært viktig for en bærekraftig utvikling.

Sammenhengende arealer mellom land og sjø

Kystplanen forholder seg til en plangrense som går ved midlere lavvann. For aktivitet som foregår i randsonen mellom sjø og land er dette en kunstig avgrensning. I de tilfeller der landformål og

reguleringsplaner på land strekker seg ut i sjø har vi derfor tatt med disse for å vise sammenhengen. I disse tilfellene henvises det til de eksisterende arealplanene eller reguleringsplaner i de enkelte kommunene. Arealer som er aktuelle er:

- Fritids- og turistformål; områder knyttet til turistformål, f.eks. fisketurisme.
- Industriområder; knyttet til industriformål på land
- Havn; knyttet til landarealer i havneområder

Hensynssoner

Hensynssoner viser til hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av et område, i tillegg til og uavhengig av hvilket arealformål som gjelder i et område. Det kan knyttes bestemmelser til hensynssoner, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap. Det kan også gis retningslinjer om hvilke hensyn som skal vektlegges ved praktisering av annen lovgivning så langt kommunen er tillagt myndighet etter vedkommende lov. Områder med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssoner.

Sikrings- og faresoner (PBL § 11-8 a)

H190 Sikringssone er knyttet til sjøområder utenfor landbaserte oppdrettsanlegg med hensikt å beskytte vannmiljø og infrastruktur for anleggene.

H310 er hensynssone som angir rasfare som stein-, snø- eller jordras. Hensynssonen er basert på NVE's farekart og nærmere analyser kan avklare graden av fare. Det tillates ikke nye tiltak innenfor slik hensynssone før faren er avklart og eventuelt nødvendig avbøtende tiltak er etablert.

H380 Forsvarets øvingsfelt og H390 dumpingsområder for ammunisjon er områder med fare som kan føre til skader på faste installasjoner og gjennom det sette både liv, helse og miljø i fare. Det tillates derfor ikke nye tiltak innenfor slik hensynssone før faren er avklart og eventuelt nødvendig avbøtende tiltak er etablert. Når det gjelder områder for dumping av ammunisjon er det trolig flere ikke-kartlagte områder enn de som er satt av her.

Områder med særlig hensyn (PBL § 11-8c)

Omfatter områder hvor det skal tas særlig hensyn til angitt interesse. Aktuelle hensyn er:

- Friluftsliv
- Naturmiljø
- Kulturmiljø

Soner for båndlegging (PBL § 11-8 d)

Områder som er båndlagt i påvente av vedtak etter plan- og bygningsloven eller andre lover, eller som er båndlagt etter slikt rettsgrunnlag. Aktuelle soner er:

- Soner båndlagt i påvente av vedtak etter plan og bygningsloven
- Soner båndlagt i påvente av vedtak om vern etter naturmangfoldloven

Soner for detaljering (PBL § 11-8 f)

Soner hvor gjeldende reguleringsplaner skal gjelde H910.

Bestemmelsesområder

Det er satt av 9 områder til deponering av rene masser på sjø. Det er ønskelig å ha planavklarte arealer tilgjengelig når det oppstår behov for å deponere masser. Tidligere har slik bruk krevd dispensasjon fra gjeldende plan. Det finnes ikke noe egnet arealformål til deponi, så arealene er vist som bestemmelsesområde med påskrift DEP-1, DEP-2, osv.

8. Oversikt over arealer

Her presenteres noen av de viktigste arealene som er satt av i plankartet. Listene er ikke uttømmende.

Akvakulturlokaliteter

Kystplan for Midt- og Sør-Troms omfatter 105 akvakulturlokaliteter med ulik status.

Kommune	Lokaliteter for anadrom fisk		Lokaliteter for andre arter	
	Nye	Eksisterende	Ikke anadrom fisk	Skjell/tare
Harstad	1	9	3	
Kvæfjord	1	5		12
Skånland	-	3		
Ibestad	3	7		
Gratangen	-	4	1	1
Lavangen	-	2		
Salangen	-	3	2	
Sørreisa	1	-		1
Dyrøy	2	4		
Tranøy	3	5	3	
Torsken	5	8		
Berg	1	3	1	
Lenvik	3	8		
Sum	20	62	10	14

Tabell 3 Samleoversikt som viser fordeling av akvakulturlokaliteter i planområdet.

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1903-A01	Høgholmen	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A02	Vestnes	Anadrom	Harstad	Videreført
1903-A03	Øvergård	Anadrom	Harstad	Videreført
1903-A04	Dypingen	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A05	Toppsundet vest	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A06	Elgen	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A07	Kjøtta vest	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A08	Toppsundet øst	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A09	Sandsøy øst	Anadrom	Harstad	Utvidet
1903-A10	Bornøy/Bornøy	Andre arter	Harstad	Utvidet
1903-A16	Skjellesvika	Anadrom	Harstad	Ny
1903-A22	Langsskjæret	Andre arter	Harstad	Ny
1903-A23	Leirvåg	Andre arter	Harstad	Ny

Tabell 4 Akvakulturlokaliteter i Harstad kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
----	-------------------	-----	---------	--------

1911-A01	Bygdesundet	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A02	Vikølandsbukt	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A03	Straumen	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A04	Hoklandsskjær	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A05	Hundstadsætran	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A06	Haug	Anadrom	Kvæfjord	Utvidet
1911-A07	Haug	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A08	Skømmesvik	Anadrom	Kvæfjord	Utvidet
1911-A09	Hesjedalsbukt	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A10	Holandselv	Anadrom	Kvæfjord	Utvidet
1911-A11	Kjengsnes	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A12	Bogelv	Anadrom	Kvæfjord	Utvidet
1911-A13	Lysålandet	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A15	Forøysundet	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A16	Forøysundet	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A17	Bømark	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A18	Våtvoll	Skjell/tare	Kvæfjord	Videreført
1911-A19	Gapøya	Anadrom	Kvæfjord	Ny
1911-A21	Hilderkleiva	Anadrom	Kvæfjord	Utvidet

Tabell 5 Akvakulturlokaliteter i Kvæfjord kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1913-A01	Trollvika	Anadrom	Skånland	Utvidet
1913-A02	Ystevika	Anadrom	Skånland	Utvidet
1913-A03	Ytre Stræte	Anadrom	Skånland	Utvidet

Tabell 6 Akvakulturlokaliteter i Skånland kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1917-A01	Engenes/Ånderkleiva	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A02	Bjørnstein	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A03	Rollnes, Jekteberget	Anadrom	Ibestad	Ny
1917-A04	Kastebergan	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A05	Svartskjæret	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A06	Storolderan/ Enkeltstein	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A07	Forså	Anadrom	Ibestad	Ny
1917-A08	Breivoll	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A09	Gregusvika	Anadrom	Ibestad	Utvidet
1917-A10	Mjøysundet vest	Anadrom	Ibestad	Ny

Tabell 7 Akvakulturlokaliteter i Ibestad kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1919-A01	Selnes – Belnes	Andre arter	Gratangen	Videreføres
1919-A02	Myrlandshaug	Anadrom	Gratangen	Utvidet
1919-A03	Skjervika	Anadrom	Gratangen	Utvidet
1919-A04	Skardbergvika/Åmundsvika	Anadrom	Gratangen	Utvidet
1919-A05	Brattberg	Anadrom	Gratangen	Utvidet
1919-A06	Småvik	Andre arter	Gratangen	Ny

Tabell 8 Akvakulturlokaliteter i Gratangen kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1920-A01	Kvanntonesset	Anadrom	Lavangen	Utvidet
1920-A02	Kjeiprød	Anadrom	Lavangen	Utvidet

Tabell 9 Akvakulturlokaliteter i Lavangen kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
----	-------------------	-----	---------	--------

1923-A01	Storvika III	Anadrom	Salangen	Utvidet
1923-A03	Salangslia	Anadrom	Salangen	Utvidet
1923-A04	Storneset/Håkavika	Andre arter	Salangen	Videreført
1923-A05	Trollvik	Andre arter	Salangen	Videreført
1923-A06	Rotvika, slaktermerd	Anadrom	Salangen	Utvidet

Tabell 10 Akvakulturlokaliteter i Salangen kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1925-A01	Bjørnga	Anadrom	Sørreisa	Ny
1925-A02	Bjørnga	Andre arter	Sørreisa	Ny
	Førøy	Andre arter	Sørreisa	utgår etter vedtak i Sørreisa kommunestyre 10.09.15

Tabell 11 Akvakulturlokaliteter i Sørreisa kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1926-A01	Mohamn	Anadrom	Dyrøy	Utvidet
1926-A02	Skogshamn	Anadrom	Dyrøy	Utvidet
1926-A03	Storvika	Anadrom	Dyrøy	Utvidet
1926-A04	Skøyen	Anadrom	Dyrøy	Utvidet
1926-A05	Sortevika	Anadrom	Dyrøy	Ny
1926-A06	Mikklebostad NY/Litjevika	Anadrom	Dyrøy	Ny

Tabell 12 Akvakulturlokaliteter i Dyrøy kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1927-A01	Rubbestad	Andre arter	Tranøy	Videreføres
1927-A02	Kvitfloget	Anadrom	Tranøy	Utvidet
1927-A03	Lekangsund	Anadrom	Tranøy	Utvidet
1927-A04	Stongodden	Anadrom	Tranøy	Ny
1927-A06	Lemmingvær	Anadrom	Tranøy	Ny
1927-A07	Frovågneset	Anadrom	Tranøy	Utvidet
1927-A08	Halsværgrunnen	Andre arter	Tranøy	Videreføres
1927-A09	Gjervika	Anadrom	Tranøy	Utvidet
1927-A10	Hallvarsøy	Anadrom	Tranøy	Ny
1927-A11	Skarvberget	Anadrom	Tranøy	Utvidet
1927-A12	Selfjordbotn	Andre arter	Tranøy	Videreføres

Tabell 13 Akvakulturlokaliteter i Tranøy kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1928-A01	Klemningen	Anadrom	Torsken	Ny
1928-A02	Barbogen	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A03	Torskefjorden	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A05	Kjerringvika	Anadrom	Torsken	Ny
1928-A06	Veidemansfjorden	Anadrom	Torsken	Ny
1928-A07	Sifjorden	Anadrom	Torsken	Ny
1928-A08	Lavika	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A09	Flesen	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A10	Kvenbukta	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A11	Leikvika	Anadrom	Torsken	Ny
1928-A12	Åberg	Anadrom	Torsken	Utvidet
1928-A13	Flakstadvåg	Anadrom	Torsken	Utvidet

Tabell 14 Akvakulturlokaliteter i Torsken kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1929-A01	Kvalvika a) Bringeneset	Anadrom	Berg	Utvides

b) Vindhammarneset				
1929-A02	Steinfjorden	Andre arter	Berg	Ny
1929-A03	Ytre Jøvik	Anadrom	Berg	Utvides
1929-A04	Ytre Lavollsfjord	Anadrom	Berg	Utvides
1929-A05	Hamnevik	Anadrom	Berg	Ny

Tabell 15 Akvakulturlokaliteter i Berg kommune

ID	Navn på lokalitet	Art	Kommune	Status
1931-A01	Øyfjorden- Ytre	Anadrom	Lenvik	Ny
1931-A02	Hundbergan	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A03	Trælvika	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A04	Baltsfjorden	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A05	Finnvika sør	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A06	Skog	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A07	Trettevika	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A08	Skårliodden	Anadrom	Lenvik	Ny
1931-A09	Durmålsvika	Anadrom	Lenvik	Ny
1931-A10	Ørnfjordbotn	anadrom	Lenvik	Utvidet
1931-A12	Botenhamn, Huken	anadrom	Lenvik	Utvidet

Tabell 16 Akvakulturlokaliteter i Lenvik kommune

Småbåthavner

ID	Småbåthavn	Kommune	Status
1903-SH01	Fauskevåg	Harstad	Ny
1903-SH03	Haukebø	Harstad	Eksisterende
Se H910-01	Straumsnes	Kvæfjord	Eksisterende
Se FA01	Borkenes småbåthavn	Kvæfjord	Eksisterende
	<i>Eidaskogen småbåthavn</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
	<i>Hemmestad, gnr 32 bnr 2</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
	<i>Småbåthavn Årneset</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
	<i>Revsnes</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
	<i>Kveøy</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
	<i>Gamle Flesnes fergekai</i>	<i>Kvæfjord</i>	<i>Eksisterende</i>
Se H910-01	Breistrand	Skånland	Eksisterende
Se H910-03	Tovik	Skånland	Eksisterende
Se H910-02	Grovfjord	Skånland	Eksisterende
Se H910-06	Evenskjer	Skånland	Eksisterende
1917-SH01	Skjærvika	Ibestad	Eksisterende
1917-FA02	Laupstad	Ibestad	Eksisterende
1917-SH03	Rollnes, Kjeila	Ibestad	Eksisterende
1917-SH04	Ånstad	Ibestad	Eksisterende
1917-SH05	Sørvika	Ibestad	Eksisterende
1917-SH06	Fornes	Ibestad	Eksisterende
	<i>Hellarbogen.</i>	<i>Gratangen</i>	<i>Eksisterende</i>
1919-SH01	Hesjeberg.	Gratangen	Eksisterende
Se FE07	Myrlandshaugen.	Gratangen	Eksisterende
1920-SH01	Lavangen båtforening	Lavangen	Eksisterende
1920-SH02	Soløy småbåthavn	Lavangen	Eksisterende
1920-SH03	Aa gård småbåthavn	Lavangen	Eksisterende
1920-H910-01	Soløy småbåthavn	Lavangen	Eksisterende
1923-FE02	Salangsverket Marina	Salangen	Eksisterende

(ikke med)	<i>Langnesset båthavn</i>	<i>Salangen</i>	<i>Eksisterende</i>
1923-H910-06	Rognså Småbåthavn	Salangen	Eksisterende
1923-H910-05	Sjøvegan Marina	Salangen	Eksisterende
1923-H910-03	Garsnes brygge	Salangen	Eksisterende
1925-SH01	Øyjordneset	Sørreisa	Eksisterende
1925-SH02	Kramvigkaia	Sørreisa	Eksisterende
1925-SH03	Basenkaia	Sørreisa	Eksisterende
1925-SH04	Ovesenkaia	Sørreisa	Eksisterende
1926-SH01	Kastneshamn	Dyrøy	Eksisterende
1926-H910-03	Furuheim (småbåthavn)	Dyrøy	Eksisterende
1927-SH01	Skatvik havn	Tranøy	Eksisterende
1927-SH02	Refshamna	Tranøy	Eksisterende
1927-SH03	Tranøy havn (Tranøya nord)	Tranøy	Eksisterende
1927-SH04	Stonglandseidet havn	Tranøy	Eksisterende
1928-SH01	Gryllefjord	Torsken	Eksisterende
Se FA03FA03	Grunnfarnes	Torsken	Eksisterende
1928-SH03	Sifjord	Torsken	Eksisterende
1928-SH02	Veidmannsfjorden, Medby	Torsken	Eksisterende
Se FE03	Mefjordvær	Berg	Eksisterende
Se H710-0101	Senjahopen marina	Berg	Eksisterende
Se FE02	Ersfjord	Berg	Eksisterende
1929-SH02	Bøvær	Berg	Eksisterende
1929-SH03	Skaland (mellom)	Berg	Eksisterende
1929-FA01	Hamn	Berg	Eksisterende
1929-SH01	Steinfjord	Berg	Eksisterende
1931-SH01	Baltsfjord	Lenvik	
1931-SH02	Rossfjorden/Hammarsletta	Lenvik	
1931-SH03	Målsjorda	Lenvik	
1931-SH04	Russevåg	Lenvik	

Tabell 17 Oversikt småbåthavner

Friluftsområder- formålsområder og hensynssoner

ID	Friluftsområder	Kommune
1903-H910-304 /1903-H530-08	Kanebogen- utfor Harstad. Viktig for havpadlere og utsett av kajakk.	Harstad
1903-H530-05	Kalkåsen (Horsjevika)- tilrettelagt turområde med mulighet for strandliv og fiske.	Harstad
1903-H530-06	Hamnan- vakkert område med små øyer og holmer ved Helløya	Harstad
1903-H530-01	Grøtavær	Harstad
1903-H530-02	Gangsås nord	Harstad
1903-H530-03	Kjøtta-Kjøttakalven, område brukt mye av båtfolk og padlere. Flere områder med rikt strandberg	Harstad
1903-H530-07	Dypingen	Harstad
1903-H530-08	Kanebogen	Harstad
1903-H910-47	Trondenes – Samagrunna	Harstad
1903-H530-12	Skjellesvika	Harstad
1903-H530-21	Litje Rogla	Harstad
1903-H530-22	Brokvikka / Fiskevåg/Gressholman. Fine strender til badeliv, brukes av fiskere og padlere. Omfatter også viktige naturtype rikt strandberg.	Harstad
1903-H910-331 1903-H910-332	Brevika	Harstad
1903-H530-25	Haukebøstranda	Harstad

1911-FR01	Nupen	Kvæfjord
1913-H530-02	Lille Skånland, bade plass/friluftsområde	Skånland
1913-H530-03	Svelshamn, bade plass/friluftsområde	Skånland
1913-H530-01	Straumen-Kalvskinnet, Indre del av Grovfjord med sterk malstrøm. Rikt fiske, dykkeplass, bade plasser.	Skånland
1917-FR01	Laupstadstranda	Ibestad
1917-FR02	Fugleberg	Ibestad
1917-FR03	Vikberget	Ibestad
1917-FR04	Dyngenes	Ibestad
1917-FR05	Foldneset	Ibestad
1917-FR06	Langneset sør for Mjø Sundbrua	Ibestad
1917-H530-01	Rødberget / Kalvegarden	Ibestad
1919-H530-01	Morgans skip, mobil treskulptur (iMella)/Store Grøsnes, Friluftsområde	Gratangen
1919-H530-02	Havlandet-Skiftegammen, kulturhistorisk viktig område, friluftsliv	Gratangen
1919-H530-03	Naustområde Årstein	Gratangen
1919-H530-04	Gratangsbotn. Område som er viktig for friluftsliv og med mange kulturminner og viktige naturtype: strandenger, strandsump, israndavsetninger, brakkvannsdelta.	Gratangen
1919-H530-05	Nykenområdet	Gratangen
1919-H530-06	Storøya/ Folvikøya. Viktig friluftsområde med strandliv og fiske fra land. Viktig naturområde med naturtyper strandeng, strandsump og bløt bunnsområde.	Gratangen
1919-H530-09	Løvdalsholmane	Gratangen
1919-H530-08	Lille Grøsnes	Gratangen
1919-H530-10	Gotåsneset - Håkjerringneset - Tjuvskjær.	Gratangen
1919-H530-07	Perbuneset	Gratangen
1919-H530-11	Ørneset. Friluft/ badeområde.	Gratangen
1919-H530-12	Teistebergodden-Holtan	Gratangen
1920-H530-01	Kramvikbua- Salangen grense, sjøstrekning på nordsiden av Lavangsfjorden brukt av fritidsfiskere, anker/landingsplasser, flytebrygger, fisketurisme	Lavangen
1920-H530-02	Sandneset	Lavangen
1923-H530-01	Lamøya - Storøya	Salangen
1923-H530-02	Grøtland, Grøtlandsura forslag bade plass/fritidsområde for bla dykking.	Salangen
1925-FR01	Gottersjordneset	Sørreisa
1925-FR02	Elvøyra	Sørreisa
1925-H530-01	Forøya-Storvika	Sørreisa
1925-H530-02	Grunnreisa, Grunnreisskjæran	Sørreisa
1926-H530-01	Betholmen- Dyrøybrua, Finnlandsholmen (Statlig sikra),	Dyrøy
1926-H530-02	Finland(bade plass) .	Dyrøy
1927-H530-02	Senjehesten, friluftsområde, båt og strandliv, bading, sjøfiske	Tranøy
1927-H530-03	Hofsøy- Stangnes, bade plasser på Heimstesand og Sørstesand.	Tranøy
1927-H530-01	Skatvik- Refsnes- Tranøy	Tranøy
1928-FR01	Ballesvikstranda	Torsken
1928-FR02	Kvænbukta	Torsken
Se NA06	Gjeska	Torsken
1925-H530-02	Spira	Torsken
1928-H530-01	Sandsvika	Torsken
1929-FR02	Ersfjordstranda	Berg

1929-FR03	Bø-Stranda	Berg
1929-FR01	Lillebø	Berg
Se NA09	Ellevoll	Berg
1929-H530-02	Storneset.	Berg
1929-H530-03	Bøvær	Berg
1929-H530-04	Tungeneset.	Berg
1929-H530-05	Nikkelverket og Storvannet	Berg
1931-FR01	Laukvik	Lenvik
1931-FR02	Storvika / Gavlen	Lenvik
1931-FR03	Stønnesbotnen	Lenvik
1931-FR04	Ytre Årnes – Finneset	Lenvik
1931-FR05	Sørvika / Rødbergan	Lenvik
1931-FR06	Hammarsletta, nord for Rossfjorden	Lenvik
1931-FR07	Nordhamnoddan / Klauvfjorden	Lenvik

Tabell 18 Oversikt friluftsområder.

Naturområder- formålsområder og hensynssoner

ID	Naturområder	Kommune
1903-NA01	Steinavær	Harstad
1903-NA02	Flatøya nord	Harstad
1903-NA03	Krøttøya nordøst	Harstad
1903-NA04	Russøya sør	Harstad
1903-NA05	Svinøya sør	Harstad
1903-NA06	Gårdsøya - Nautøya	Harstad
1903-NA07	Nautøya nord	Harstad
1903-H560-01	Kanebogen- utfor Harstad. Viktig for havpadlere og utsett av kajakk.	Harstad
1903-H560-05	Koraller, grense mot Torsken.	Harstad
1903-H560-06	Koraller, grense mot Torsken.	Harstad
1911-NA01	Gullefjordbotn	Kvæfjord
1911-NA02	Storholmen	Kvæfjord
1913-NA01	Kysten fra Evenskjær sør til Rødberg	Skånland
1913-NA01	Lavangsfjorden nordøst, Evenskjær - Rødneset	Skånland
1913-H560-01	Tennevika	Skånland
1913-H560-02	Renså, Elvebakken	Skånland
1913-H560-03	Koraller, grense mot lbestad	Skånland
1913-H560-04	Koraller, grense mot lbestad	Skånland
1913-H560-05	Grovfjorden, Einarvika	Skånland
1917-NA01	Straumen	lbestad
1917-NA02	Kysten fra Årneset nord retning Bolla	lbestad
1917-H560-03	Koraller, grense Skånland	lbestad
1917-H560-04	Koraller, grense Skånland	lbestad
1919-H560-07	Koraller Årstein	Gratangen
1920-H560-01	Hesjevika, ved Tennevoll	Lavangen
1923-NA01	Medbyvika	Salangen
1923-NA02	Nord for Storøya	Salangen
1923-NA03	Skårvika – Demma	Salangen
1923-NA04	Sagfjordbotn	Salangen
1923-H560-01	Stuggeberget, fugl	Salangen

1925-NA01	Kobbevika	Sørreisa
1925-NA02	Hemingjord	Sørreisa
1925-NA03	Grunnreisskjæran	Sørreisa
1925-NA04	Tømmervik	Sørreisa
1925-NA05	Forøyneiset	Sørreisa
1925-NA06	Storleira	Sørreisa
1925-NA07	Bakkejordskjeret	Sørreisa
1925-NA08	Skøelva	Sørreisa
1925-NA09	Reisvatnet	Sørreisa
1925-NA10	Reisvatnet	Sørreisa
1925-NA11	Bjørga	Sørreisa
1926-NA01	Brøstadbotn	Dyrøy
1926-NA02	Djupvik - Klubbneset	Dyrøy
1927-NA01	Senjahesten vest	Tranøy
1927-NA02	Tranøybotn, Grunnvågen	Tranøy
1927-NA03	Tranøybotn, Lauveng/Marknes	Tranøy
1927-NA04	Tranøybotn, Storjorda / Lauparen	Tranøy
1927-NA05	Tranøya Refsnes med holmer	Tranøy
1927-NA06	Tranøybotn	Tranøy
1928-NA01	Område på grense til Berg	Torsken
1928-NA02	Område nord for Teisteвика	Torsken
1928-NA03	Område nordvest for Sandsvika	Torsken
1928-NA04	Grunnfarnesbotn	Torsken
1928-NA05	Grunnfarnes	Torsken
1928-NA06	Gjeska	Torsken
1929-NA01	Gilberghneset – Kasodden	Berg
1929-NA02	Bergsøyan	Berg
1929-NA03	Bardsneset med øyer	Berg
1929-NA04	Område vest for Bergsøyan	Berg
1929-NA05	Sporra, Matneset	Berg
1929-NA06	Steinfjorden	Berg
1929-NA07	Område vest for Sporra, Matneset	Berg
1929-NA08	Rundt Oksneset	Berg
1929-NA09	Straumsbotn	Berg
1929-NA10	Område på grensen til Tosken	Berg
1929-NA11	Område på grensen til Tosken	Berg
1929-NA12	Område på grensen til Tosken	Berg
1929-H560-01	Gytefelt Ersfjorden	Berg
1929-H560-02	Gytefelt Mefjordbotn	Berg
1929-H560-03	Gytefelt Mefjordbotn	Berg
1931-NA01	Område vest for Øyfjorden/Baltsfjorden	Lenvik
1931-NA02	Område vest for Øyfjorden/Baltsfjorden	Lenvik
1931-NA03	Område nordvest for Hekkingen	Lenvik
1931-NA04	Hekkingen	Lenvik
1931-NA05	Rossfjorden	Lenvik
1931-NA06	Målselvfjorden	Lenvik
1931-NA07	Lysbotn	Lenvik
1931-NA08	Sandholmen	Lenvik
1931-NA09	Aglapen	Lenvik
1931-NA10	Skognesbotnen	Lenvik
1931-NA11	Laukhelløya (Silsand)	Lenvik
1931-NA12	Vassjordbukta (nord for Vågan)	Lenvik

1931-NA13	Laksfjorden	Lenvik
-----------	-------------	--------

Kulturmiljø- hensynssoner

ID	Kulturmiljø	Kommune
1903-H570-01	Kjeøya	Harstad
1917-H570-01	Hamnvik	Ibestad
1919-H570-01	Skipsvrak, Dronning Maud	Gratangen
1925-H570-01	Elvøyra	Sørreisa

Hensynssoner

ID	Navn
N 4	Andfjorden i farvannet Andenes- Måneset
N 14 a	Andfjorden i farvannet Kinneset - Flyndretind – Frøholman – Myrflesa
N 15	Vågsfjorden i farvannet Sandsøy - Stanglandet – Krøttøy
END 451	Andfjorden
END 460	Andfjorden i farvannet Elgsnes – Kinneset - Kvalnes
END 461	Andfjorden i farvannet Skrolsvik - Meløyvær – Andøya – Ørja
END 462	Vågsfjorden
END 467	Malangen i farvannet Skorliodden - Greipstad – Hekkingen
END 468	Nord av Senja i farvannet Fallbakken - Kjølvå og ca 15 nm til havs
END 469	Nord av Senja i farvannet Kjølvå – Haaja og ca 15 nm til havs

Tabell 19 Faresone – sone for militær virksomhet/militært skytefelt

Bestemmelsesområder

ID	Deponiområde rene masser
1903-DEP01	Mellom Harstad og Trondenes
1917-DEP01	Engenes
1917-DEP02	Laupstad
1917-DEP03	Bolla
1927-DEP01	Bunkefjord, utenfor Rødsand
1927-DEP02	Utenfor Skrolsvik
1931-DEP01	Fjordgård
1931-DEP02	Kneipneset
1928-DEP01	Flakstadvåg
1928-DEP02	Grunnfarnes

Tabell 20 Oversikt bestemmelsesområder

9. Regionvis vurderinger

Figur 3 Oversikt over inndeling av regionene slik de er vurdert

Astafjordområdet

Astafjordområdet omfatter sjøområder fra Salangen til Tjeldsund og kommunene Salangen, Gratangen, Lavangen, Ibestad, Skånland og Harstad. Sjøarealene i Astafjordområdet er begrenset og består av smale fjordområder. Gratangsfjorden og Lavangsfjorden er 1-2 km brede og i underkant av 200 m på det dypeste. Sagfjorden og indre Grovfjord er lukkede og grunne fjorder med viktige naturtyper. De områdene som har status som svært viktige er satt av som naturområder. Alle fjordene munner ut i Astafjorden som er sundet mellom fastland og øyene Rolla og Andørja. Sørvest i Astafjorden ved Sørrollnes er det også israndavsetninger på tvers av fjorden og to korallrev er registrert i tilknytning til disse. Korallrev er unike naturmiljø med høy verdi for naturmangfoldet og det er derfor viktig å sikre at disse ikke blir negativt påvirket. Utstrekningen av korallrevene er ikke kjent og det er derfor lagt 1 km hensynssone rundt som en sikkerhetssone rundt revene.

Fjordområdene er begrenset både i areal og som resipienter, og betydelig økning av oppdrettsaktiviteten i disse områdene er ikke tilrådelig. Selve Astafjorden er åpnere og har bedre vanngjennomstrømning, men også den har begrenset areal og det er sterk konkurranse om arealene mellom akvakultur og fiske etter reke.

Astafjordområdet har hatt oppdrettsaktivitet over lang tid og deler av området ble i perioden 2007-2010 rammet av flere tilfeller av ILA, noe som har ført til at det har vært sterke begrensninger i forhold til akvakultur i perioder. De to viktigste vassdragene i området er Salangsvassdraget og

Løksebotnvasdraget. Disse og andre mindre elver i området er preget av påvirkning fra oppdrettsfisk. Av hensyn til eksisterende oppdrettsanlegg og naturverdier i området er det derfor ikke vurdert som tilrådelig å øke antall tilgjengelige lokaliteter for anadrom fisk i området betydelig.

I tidligere planer har store deler av fjordområdene vært avsatt som mulige akvakulturområder, enten som rene A-områder eller flerbruksområder med akvakultur. I planprosessen er det foretatt en betydelig opprydding og mange av disse områdene er gjort om til flerbruksområder uten akvakultur. Noen områder er beholdt som A-områder for andre arter enn anadrom fisk. De områdene hvor man fortsatt ønsker oppdrett har fått økt sitt areal. Utvidelse av areal til eksisterende lokaliteter vil i seg selv ikke være negativt for vannmiljø og øvrig påvirkning fra oppdrett. Mulighet for å trekke anlegg lengre fra land og med bedre avstand mellom merdene kan være positivt i forhold til vannkvalitet og punktbelastning under/nært anlegget. Om utvidelse av areal kan gi rom for økning i MTB vil måtte avgjøres av andre instanser.

Sjømatproduksjon både av villfisk og oppdrettsfisk er svært viktig for sysselsetting og næringsliv i kommunene. Kommunene i området har både fiskemottak og lakseslakteri som er avhengig av jevn leveranse av fisk. Det er derfor viktig at produksjonen av oppdrettsfisk i område opprettholdes uten at det går utover bestandene av villfisk og reker. Ut fra samfunnsmessige forhold vurderes konsekvensene med en begrenset økning i oppdrettsareal å være akseptabel.

De foreslåtte endringer vurderes ikke å føre til negative konsekvenser for naturverdier eller vannmiljø i området utover dagens situasjon.

Ytre Senja

Omfatter arealer i kommunene Berg, Torsken, Tranøy og Harstad. Dette er sjøområder som strekker seg fra fjordene på yttersida og ut mot storhavet. Det spektakulære og varierende kystlandskapet fra den lave vakre skjærgården rundt og ved øyene langs kysten til bratte fjell som stuper rett i havet har gjort yttersida av Senja til et yndet turistmål. Fiskeri- og havbruksnæringen er likevel de viktigste næringsveiene i området.

Inne i fjordene og i grunne områder ut mot kysten finner man naturområder som er viktig for fiskeyngel og fuglelivet. Inne i fjordene er det bløtbunnsområder, mens i de mer eksponerte grunne områdene finner man viktige områder med stortareskog. På grunn av bølgeeksponering er disse områdene forskånet mot nedbeiting fra kråkeboller som i stor grad har beitet ned tareskogen i området Midt- og Sør-Troms. Det er derfor spesielt viktig å ta vare på disse områdene som er viktige oppvekstområder for yngel. De viktigste områdene er derfor satt av som naturområder. Gyteplasser for marin fisk er i hovedsak ute på bankene, men det finnes også mindre områder nært kysten og inne i fjordene. Det er liten grad av konflikt mellom forslag på nye akvakulturlokaliteter og gytefelt. Viktige gytefelt og oppvekstområder er satt av som fiskeområder.

Det er få store vassdrag med anadrom fisk i området. De fleste vassdragene er preget av sjøørret og/eller sjørøye og i mindre grad av laks. En betydelig økning av antall akvakulturlokaliteter i området Ytre Senja anses å være gunstig både i forhold til konflikter med naturverdier og for samfunnsutviklingen i kommunene som er vært avhengig av arbeidsplasser knyttet til sjømatnæringa.

Det ligger en rekke øyvær i området. På Steinavær, Halvardsøy, Svellingan, Landværa, Ørjan og Holmenvær har det tidligere vært bosettinger som har drevet jordbruk og fiske. Her finner man også en rekke kulturminner knyttet til det nasjonale havneutbyggingsprosjekt i Andfjorden mot slutten av 1800-tallet. Flere av øyene har et betydelig kulturpreg, og det fins fortsatt bygninger her, ofte brukt som fritidshus. På enkelte øyer holdes kulturlandskapet fremdeles i hevd ved beiting. De viktige natur- og kulturverdiene knyttet til øyværene er i stor grad tatt hensyn til i planarbeidet. Selv om noen nye oppdrettslokaliteter vil være synlig fra noen av øyværene ansees ikke det å være problematisk i forhold til opplevelsen av kulturminnene på disse øyene, enten pga. avstand eller anleggenes plassering i forhold til de viktigste kulturminnene.

De foreslåtte endringene vurderes ikke å føre til negative konsekvenser for naturverdier eller vannmiljø i området.

Gisundet - Malangen

Området ligger i sin helhet i Lenvik kommune. Ytre Malangen munner ut i en dyp renne ut mot fiskebankene utfor Senja og Kvaløya. På grunn av denne forbindelsen med kysten har området svært god vannutskifting. Ytre Malangen deler seg opp i fjordsystemene Straumfjorden, Indre Malangen og Gisundet. Indre Malangen er nasjonal laksefjord. I Malangen går også grensen mellom de to interkommunale kystplanene i Tromsø-regionen og Midt- og Sør-Troms. Gisundet er sundet mellom Senja og fastlandet. Det er kun området nord for Gibostad som er aktuelt for akvakultur.

Det var mange forslag til nye akvakulturlokaliteter på begge sidene av ytre Malangen. Et av forslagene ved Hekkingen ble trukket tidligere i prosessen og er ikke med i konsekvensutredningen. I dette området finner man Hekkingen fyr som er et viktig område både med hensyn til naturverdier og kulturminner.

I Tromsø-regionen er forslagene til akvakulturlokaliteter i hovedsak ikke tatt med i planforslaget blant annet for å ta hensyn til villaksen i Målselv. På Lenviksidene er det aktuelt med utvidelse av eksisterende lokaliteter, inkludert en midlertidig lokalitet som ønskes omgjort til fast. I tillegg er det to nye lokaliteter i Gisundet. Den sørligste lokaliteten i Gisundet tas ikke med i planen på grunn av nærhet til verneområde for våtmark. De øvrige lokalitetene er foreslått tatt med i planforslaget til tross for nærhet til regionalt viktige elver (Lysbotnvassdraget og Rossfjordvassdraget). Lokalitetene har god avstand (>10 km) til grensen for den nasjonale laksefjorden. Begrunnelsen for at det anbefales lokaliteter i Malangen og nordlige del av Gisundet er at området er svært godt egnet for akvakulturoppdrett pga. gode strømforhold og temperaturer. Lenvik og Senjaregionen er en svært viktig sjømatregion, og Lenvik kommune er svært opptatt av å legge til rette for vekst innenfor havbruksnæringen for å sikre arbeidsplasser og utvikling i området. På grunn av allerede eksisterende lokaliteter vil ikke Malangen kunne bli en oppdrettsfri sone på Lenviksidene. En økning av oppdrettsaktivitet i område vil kunne føre til en større belastning på laksestammene i området, men det vurderes som akseptabelt.

Solbergfjorden - Faksfjorden

Området strekker seg fra Gisundet og inkluderer sjøområder i kommunene Lenvik, Sørreisa, Tranøy og Dyrøy (Tranøyfjorden, Dyrøysundet og Faksfjorden)

Laksfjorden, Reisafjorden og Tranøybotn er områder i denne regionen med viktige naturverdier som bløtbnnsområder og ålegressenger. Lauhellavassdraget, Skøelva, Tømmerelva, Ånderelva, Tennelva og Vardneselva har sine utløp i området. Lauhellavassdraget er en viktig regional lakseelv mens de øvrige elvene er mindre elver. Bestandstilstanden til laks er dårlig spesielt i Laukhellavassdraget. Sjøørretbestandene i elvene er derimot gode og har hatt en positiv utvikling, særlig i Skøelv. Reisafjorden og Tranøybotn er også viktige gyteområde for kysttorsk og andre arter. Tranøybotn er også et geologisk interessant område pga. droppsteinfjæra. Ytterst ligger Tranøya med et gammelt kirkested og mange andre gamle kulturminner.

På grunn av både topografi og naturverdier i Laksefjord, Reisafjorden og Tranøybotn er det ikke aktuell med intensivt oppdrett i disse områdene. Det er satt av et område utfor Forøy for oppdrett av tang og skjell som snarere vil fjerne organisk materiale og næringsalter enn å tilføre resipienten noe. Området Solbergfjorden-Tranøyfjorden og inne i Dyrøysundet er derimot dypere og mer strømrrike områder som er egnet til oppdrett. Her finnes det 9 etablerte lokaliteter, hvorav en er midlertidig. En utredning laget av NINA i 2011 (NINA minirapport 340) konkluderte med at totalbelastningen på ville laksestammer i dette området allerede er for høy og at det bør gjøres tiltak fra oppdretterne for å redusere belastningen gjennom forebyggende tiltak. Det er ikke kommet forslag på nye områder i regionen utover å omgjøre den midlertidige lokaliteten i Sørreisa til en fast lokalitet og flytting/bytting av to lokaliteter i Dyrøysundet. I planprosessen er det foretatt en betydelig opprydding og flere områdene er gjort om fra A-områder eller flerbruksområder med akvakultur til flerbruksområder uten akvakultur. Noen få områder er beholdt som A-områder for andre arter enn anadrom fisk. De områdene hvor man fortsatt ønsker oppdrett har fått økt areal. Utvidelse av areal til eksisterende lokaliteter vil i seg selv ikke være negativt for vannmiljø og eller øvrig påvirkning fra oppdrett. Mulighet for å trekke anlegg lengre fra land og med bedre avstand mellom merdene kan være positivt i forhold til vannkvalitet og punktbelastning under/nært anlegget. Om utvidelse av areal kan gi rom for økning i MTB vil måtte avgjøres av andre instanser. Oppdrettsnæringen er svært viktig for sysselsetting og næringsliv i kommunene.

Vågsfjordbassenget

Vågsfjordbassenget er ligger mellom øyene Senja, Dyrøy, Andørja, Rolla, Hinnøya og Grytøy. Området inkluderer sjøområder i kommunene Tranøy, lbestad og Harstad. Det er flere sund som munner ut i Vågsfjorden: mellom Rolla og Andørja ligger sundet Bygda, mellom Andørja og fastlandet i øst ligger Mjøssundet. Nord for Mjøssundet går Faksfjorden østover. I nord går Vågsfjorden over i Tranøyfjorden på østsida av Senja. Lengst sør går Tjeldsundet sørover på østsida av Hinnøya til Vestfjorden. Mellom Hinnøya, Grytøya og Senja åpner Vågsfjorden seg ut mot Andfjorden.

Vågsfjorden er over 500 m på det dypeste, men har også en rekke grunnere områder som ofte er viktige fiskeplasser. Det er et rikt og variert fiske i området. Det er gyte- og oppvekstområder i randsonene av bassenget og i fjorder og sund som støter til bassenget. Det er ikke mange store elver med anadrom fisk som leder ut i selve Vågsfjorden, kun Møkkelandsvassdraget i Harstad og Å-elva i Tranøy. De tilstøtende områdene Astafjord og Solbergfjorden har imidlertid flere elver. En utredning laget av NINA i 2011 (NINA minirapport 340) konkluderte med at totalbelastningen på ville laksestammer i begge disse områdene allerede er for høy og at det bør gjøres tiltak fra oppdretterne for å redusere belastningen gjennom forebyggende tiltak.

Selv om det er en sammenhengen mellom økt volum og påvirkning på vill anadrom fisk i et område er det likevel grunn til å anta at jo større avstand det er mellom lakseelv og oppdrettsanlegg, jo mindre blir påvirkningen. Det er derfor grunn til å tro at det er best å legge til rette for oppdrettsarealer i Vågsfjorden, fremfor i de tilstøtende områdene. En økt tilgang på lokaliteter i dette området kan også være med på å avlaste de tilstøtende områdene gjennom flytting/bytting av lokaliteter.

Landområdene og øyene som omkranser Vågsfjorden er rike på kulturminner og vitner om et område som har vært viktig som bosetnings og leveområde opp gjennom historisk tid og inn i moderne tid. Selv om noen nye oppdrettslokaliteter vil være synlig fra områder med kulturminner ansees ikke det å være problematisk i forhold til opplevelsen av kulturminnene, enten pga. avstand eller anleggenes plassering i forhold til de viktigste kulturminnene.

Vågsfjorden er et av de mest attraktive områdene for nye oppdrettslokaliteter. 19 av 41 forslag på nye områder er i Vågsfjordbassenget eller tilstøtende sund. Havbruk er også svært viktig for næringsutviklingen i kommunene som omkranser bassenget. Området er mer skjermet enn yttersida av Senja samtidig som den har gode strømforhold og god vannkvalitet. Store deler av arealet er imidlertid beslaglagt av militært øvingsfelt, noe som har hindret utnyttelse av arealene og fortsatt kan gjøre det.

Gullesfjord/Kvæfjord/Andfjorden

Kvæfjorden ligger på Hinnøya, på grensen mellom Troms og Nordland. Kvæfjorden går først 20 km mot sør, deretter skjærer den seg sørøst inn i Hinnøya, forbi Borkenes. Fra Kvæfjorden fører Gullesfjorden mot sørvest. Gullesfjorden og Kvæfjord er et langt og smalt fjordsystem som er ca 40 km i lengde. Utløpet av Kvæfjorden åpner seg mot Andfjorden og området strekker seg oppover forbi Grøtavær og opp mot Steinavær i Harstad kommune.

Ytterst i Kvæfjorden finner man Gapøya naturreservat og Gapøyholman naturreservat. Den sørlige delen av Gapøya er et åpent kulturlandskap med verneverdig eldre bebyggelse etter fiskerbondekultur. De indre delene av Gullesfjord og Kvæfjord har en del oppdrettslokaliteter. Områdets areal og vannmiljø begrenser etablering av nye lokaliteter, og det kan til dels være behov for å bytte ut noen av lokalitetene med nye lokaliteter lengre ut i fjordsystemet. Tilgang på nye lokaliteter i ytre del av Kvæfjord er derfor viktig for næringen i området, lokaliteten ved Gapøy representerer en slik utvikling.

Lengre nord i tidligere Bjarkøy kommune ligger Grytøya og Bjarkøy i tillegg til en lang rekke mindre øyer og holmer. Øylandet nordover er preget av øyer, fjorder og sund med gode havneforhold sentralt i forhold til leia. På de fleste av de største øyene har det tidligere vært bosetting som har drevet jordbruk og fiske. De fleste av disse brukene er imidlertid nedlagt og fraflyttet de siste tiårene. Flere av disse øyene har imidlertid et betydelig kulturpreg, og det fins fortsatt bygninger her, ofte brukt som fritidshus. På enkelte øyer holdes kulturlandskapet fremdeles i hevd ved beiting. En rekke steinkaier, støer og naust forteller om sterk tilknytning til havet. I dette området er det lagt ut en del mindre lokaliteter for andre arter enn anadrom fisk. Disse lokalitetene vil i første rekke være ment for oppbevaring og evt. foring av villfanget fisk (torsk). Dette vil være med på å gi stabil leveranse til fiskeindustrien i området og gi økt verdiskaping.

Området ytterst mot Andfjorden er værhardt og lite egnet til oppdrett, her er også området satt av til skytefelt. Området rundt Grytøy og Bjarkøy er attraktivt for oppdrett da de er mer beskyttet og har god vanngjennomstrømning. Området har allerede en høy tetthet av oppdrettslokaliteter, men det er vurdert som forsvarlig å legge til rette for en økning. Det er lite elver med anadrom fisk i området og heller ikke store konflikter med andre naturverdier. Næringsgrunnlaget er hovedsakelig basert på fiske og oppdrett og en styrking av disse næringene er svært viktig for området.